

mti belső hírek

34. kiadás

1960. november 22.

11 óra 10 perc

bb. 44. a kisz központi bizottság egyetemi tanácsa

gy/mi

1960. november 22.

kedden ülést tartott, a tanács megvitatta az egyetemi főiskolai kollégiumok működési szabályzat-tervezetét, amelyet a közeljövőben a kisz vezető szervei elé terjesztenek jóváhagyásra.

/mti/

se

- v é g e ! -

10

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 350-500
A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

mti belső hírek

1. kiadás

1960. november 23.

6 óra - perc

bb. 1. a kgst ajánlásait is felveszik a vaskohászat második ötéves tervébe

1 sl/tr/gy/vg

1960. november 23.

a kgst vaskohászati állandó bizottságának szekciói és azok munkacsoportjai a magyar kohászati üzemek munkájának alapos tanulmányozása alapján számos új módszer bevezetését ajánlották a termelékenység, a gazdaságosság és a minőség további javítására. ezeket az ajánlásokat iparunk gyümölcsösztetni kívánja, ezért a javaslatokat a kgm vaskohászati igazgatósága felveszi második ötéves tervébe.

az ajánlásoknak megfelelően több fontos intézkedést tesznek a nagyolvasztóművek munkájának javítására. már megkezdtek és a következő években folytatják a kohókba juttatott ugynevezett fuvószél hőmérsékletének emelését, ami a kokszfogyasztást csökkenti. a dunai vasműben 74, a Lenin kohászati művekben 150, ázdon több mint 100 fokkal növekedett egy év alatt a nagyolvasztóba bocsátott levegő hőmérséklete, a következő években további javulást várnak. hasonlóképpen a kokszfogyasztás csökkentését eredményezi az érc-tömörítvény lúgtartalmának növelése is. abban az esetben ugyanis, ha a lugos mészkövet nem közvetlenül a kohóba, hanem az érc-tömörítvénybe adagolják, a nyersvas készítéséhez sokkal kevesebb energia kell. az érc-előkészítő művekhez már elkészítették az új módszer technológiáját és ezzel a korszerű eljárással dolgozik majd a mikosolc térségében létesülő új érc-előkészítő mű is.

az acélgyártás gazdaságosságát segíti a nyersvas minőségének javítása. a kgst acélgyártási szekciójának véleménye alapján olyan módszereket vezetnek be, amelyeknek segítségével a nyersvas kéntartalmát a jelenlegi 0.08-ról 0.04 szilícium-tartalmát pedig 0.6-ról 0.4 százalékra csökkentik.

a magyar és a baráti országok szakembereiből álló bizottság azt is megállapította, hogy martin kemencéinket megfelelő korszerű módszerekkel az eddiginél sokkal jobban ki lehet használni. a most kidolgozott részletes technológiai terv alapján martin acélműveink egy négyzetméterre jutó napi termelése 1965-ig mintegy 24 százalékkal fokozódik. tudományosan elemezték a kemencék javításának idejét is, s úgy találták, hogy a javítási munkáknál még mindig igen nagymérvű az idővesztés. a javításra rendelkezésre álló időnek átlagosan 80.6 százalékát használják ki. hatékony intézkedésekkel ennek az időnek kihasználását legalább 10 százalékkal kívánják növelni.

/folyt. köv./

se

R

mti belföldi hírek

2. kiadás

1960. november 23. 6 óra 05 perc

bb. 1. / a kgst ajánlásait is.... 1. folyt./ gy

a hanegetekben ugyancsak a kgst ajánlása alapján megkezdtek egyes mélykemencék átalakítását, a következő években korszerűsítik a blokkosorokat, a tervbe felvették a Lenin kohászati művek blokkosorának felújítását, villamosítják az ózdi kohászati üzemek blokkosorát. bizonyos korszerűsítési munkákat mérés végrehajtották, amelynek eredményeként a diósgyőri blokkosor termelése egy év alatt 3 százalékkal emelkedett.

a kgst 10. tanácsülésén a részvett országok határozatot hoztak a hengerelt acélgyártás szakosítására. ez a határozat többi között azt ajánlja a részvevő országoknak, hogy lehetőleg adottságaiknak a leginkább megfelelő hengerelt áru fajták gyártását növeljék. a magyar vaskohászat számára elsősorba a durva- és középsori idomok, a meleg- és hidegen hengerelt acéllemezek, a 133 milliméter fölötti átmérőjű varrat-nélküli csövek, és hegesztett vékonyfalú, 400 milliméter átmérőig terjedő csövek szakosítását ajánlja. ezek az irányelvek a vaskohászat második öt éves tervében már teljes egészében érvényesülnek, a baráti országokkal kötött kétoldalú együttműködési megállapodások szintén érvényesülnek a tervben. a kgst-hez tartozó országokban egyes hengerelt áru félékből több, máshol pedig kevesebb készül a szükségesnél, amit árucserével egyenlítene ki. a német demokratikus köztársasággal Magyarország megállapodott a hengerelt áru különböző profiljainak cseréjére. a lengyel népköztársaságtól ugynevezett finomprofilokat, univerzális acélokat és öntecset kapunk, amiért közép-sori rudakat és durvalemezt szállítunk cserébe. a csehszlovák szocialista köztársaság évente 130 000 tonna bugát szállít hazánknak, s ezt megfelelő készáruval viszonzzuk. a román népköztársaság a következő években nehéz közép-sori termékeket szállít a diósgyőri közép-sor gyártmányainak ellenében.

/mti/

bb. 2. „dohányfával”, keresztezték hazai dohányfajtáinkat - háromszorosára nőtt a termés, jobb lett a minőség

i ie/gg/kf

1960. november 23.

a dohánytermesztés egyik legnehezebb problémája: hogyan lehet a termést a minőség romlása nélkül fokozni. a termés emelés legáltalánosabb módja, a műtrágyázás ugyanis rontja a dohány minőségét. ebből adódott a feladat: úgy kell átalakítani a dohány-fajtákat, vagy olyan új fajtákat kell előállítani, amelyek mesterséges tápanyag nélkül is bőséges termést hoznak.

/folyt. köv./

mti belföldi hírek

3. kiadás

1960. november 23. 6 óra 10 perc

bb. 2. / „dohányfával”, ... 1. folyt./ gy

a feladatot a genetikai intézetben oldották meg. mesterséges beavatkozással többszörösére növelték három dohányfajta, a debreceni, a diubek és a tikkulak sejtjeinek kromoszómaszámát; az így nyert polyploid változatok kétszer nagyobb termést adnak, mint az eredeti kromoszóma-számuak.

a még bőségesebben termő fajták előállítására érdekében a kutatók a dohány vad rokonaihoz fordultak. gazdag gyűjteményükből az amerikai melegégyről származó, s „dohányfának”, nevezett nicotiana glaucót választották ki. magassága leveleinek száma többszöröse a mi dohány-cserjéinknek. ezzel keresztezték több dohányfajtát, s az eredményt mérés lemréték a buji téncsics termelőszövetkezetben, ahol a genetikai intézet nagyüzemi kísérleteit folytatta. az új hibridek a régi fajtáknál háromszor több levelet hoztak, mégpedig kevesebb munka árán, mert a vad szülő örökségeként az új fajtát nem kell kacsozni, tetejezni. a legújabb hazai nemesítésű dohányt széleskörű elterjedése után alighanem a dohányosok is dicsérni fogják, mert nikotintartalma jóval kevesebb, illata aromája sokkal kellemesebb, mint a most forgalomba lévő fajtáké.

/mti/

bb. 3. orvosolja a lakók panaszait az 5. kerületi házkezelési igazgatóság

i hi/gg/gg/sr

1960. november 23.

jó módszer az 5. kerületben, hogy a fontosabb kérdéseket tárgyaló tanácsülés előtt a lakosság véleményét is megkérdezik a kerület vezetői. legutóbb például, amikor a kerületi tanács a házkezelési igazgatóság tevékenységét készült megítélni, hirdményeken kérték fel a lakókat: javaslataikkal, észrevételeikkel segítsék a tanács munkáját, a felhívásra számos beadvány érkezett, ezeket a tanács a társadalmi munkatársakból álló házkezelési bizottságokkal megvizsgálta, s utasította a házkezelőseket, a jogosan előterjesztett kérések és panaszok orvoslására. így intéződött el a párizsi utca 4. számú ház igen sok lakójának régi panaszai is, amelyre a vízvezeték-csövek rossz állapota adott gyakori okot.

/folyt. köv./

mti belföldi hírek

2. kiadás

1960. november 23. 6 óra 05 perc

bb. 1. / a kgst ajánlásait is.... 1. folyt./ gy

a hanegerdékben ugyancsak a kgst ajánlása alapján megkezdtek egyes mélykemencék átalakítását, a következő években korszerűsítik a blokkosorokat, a tervbe felvették a Lenin kohászati művek blokkosorának felújítását, Villamosítják az ózdi kohászati üzemek blokkosorát. bizonyos korszerűsítési munkákat mérés végrehajtották, amelynek eredményeként a diósgyőri blokkosor termelése egy év alatt 8 százalékkal emelkedett.

a kgst 10. tanácsülésén a részvett országok határozatot hoztak a hengerelt acélgyártás szakosítására. ez a határozat többi között azt ajánlja a részvevő országoknak, hogy lehetőleg adottságaiknak a leginkább megfelelő hengerelt áru fajták gyártását növeljék. a magyar vaskohászat számára elsősorba a durva- és középsori idomok, a melegen- és hidegen hengerelt acéllemezek, a 133 milliméter fölötti átmérőjű varrat-nélküli csövek, és hegesztett vékonyfalú, 400 milliméter átmérőig terjedő csövek szakosítását ajánlja. ezek az irányelvek a vaskohászat második ötéves tervében már teljes egészében érvényesülnek, a baráti országokkal kötött kétoldalú együttműködési megállapodások szintén érvényesülnek a tervben. a kgst-hez tartozó országokban egyes hengereltáru félékből több, máshol pedig kevesebb készül a szükségletnél, amit árucserével egyenlítenek ki. a német demokratikus köztársasággal magyarországgal megállapodott a hengereltáru különböző profiljainak cseréjére. a lengyel népköztársaságtól ugynevezett finomprofilokat, univerzális acélokat és öntecset kapunk, amiért középsori rudárut és durvalemezt szállítunk cserébe. a csehszlovák szocialista köztársaság évente 130 000 tonna bugát szállít hazánknak, s ezt megfelelő készáruval viszonzzuk. a román népköztársaság a következő években nehéz középsori termékeket szállít a diósgyőri középsor gyártmányainak ellenében.

/mti/

bb. 2. „dohányfával”, keresztezték hazai dohányfajtáinkat - háromszorosára nőtt a termés, jobb lett a minőség

i ie/gy/k

1960. november 23.

a dohánytermesztés egyik legnehezebb problémája: hogyan lehet a termést a minőség romlása nélkül fokozni. a termés emelés legáltalánosabb módja, a műtrágyázás ugyanis rontja a dohány minőségét. ebből adódott a feladat: úgy kell átalakítani a dohány-fajtákat, vagy olyan új fajtákat kell előállítani, amelyek mesterséges tápanyag nélkül is bőséges termést hoznak.

/folyt. köv./

mti belföldi hírek

3. kiadás

1960. november 23. 6 óra 10 perc

bb. 2. / „dohányfával”, ... 1. folyt./ gy

a feladatot a genetikai intézetben oldották meg. mesterséges beavatkozással többszörösére növelték három dohányfajta, a debreceni, a diubek és a tikkulak sejtjeinek kromoszómaszámát, az így nyert polyploid változatok kétszer nagyobb termést adnak, mint az eredeti kromoszóma-számúak.

a még bőségesebben termő fajták előállítására érdekében a kutatók a dohány vad rokonaihoz fordultak. gazdag gyűjteményükből az amerikai melegégyről származó, s „dohányfának”, nevezett nicotiana glaucót választották ki. magassága leveleinek száma többszöröse a mi dohány-cserjéinknek. ezzel keresztezték több dohányfajtát, s az eredményt mérés lemréték a buji táncsics termelőszövetkezetben, ahol a genetikai intézet nagyüzemi kísérleteit folytatta. az új hibridek a régi fajtáknál háromszor több levelet hoztak, mégpedig kevesebb munka árán, mert a vad szülő örökségeként az új fajtát nem kell kacsozni, tetőjezni. a legújabb hazai nemesítésű dohányt széleskörű elterjedése után alighanem a dohányosok is dicsérni fogják, mert nikotintartalma jóval kevesebb, illata aromája sokkal kellemesebb, mint a most forgalomba lévő fajtáké.

/mti/

bb. 3. orvosolja a lakók panaszait az 5. kerületi házkezelési igazgatóság

i hi/gg/gy/sr

1960. november 23.

jó módszer az 5. kerületben, hogy a fontosabb kérdéseket tárgyaló tanácsülés előtt a lakosság véleményét is megkérdezik a kerület vezetői. legutóbb például, amikor a kerületi tanács a házkezelési igazgatóság tevékenységét készült megvitatni, hirdetményeken kérték fel a lakókat: javaslataikkal, észrevételeikkel segítsék a tanács munkáját. a felhívásra számos beadvány érkezett, ezeket a tanács a társadalmi munkatársakból álló házkezelési bizottságokkal megvizsgálhatta, s utasította a házkezelőket, a jogosan előterjesztett kérések és panaszok orvoslására. így intéződött el a párizsi utca 4. számú ház igen sok lakójának régi panaszai is, amelyre a vízvezeték-csövek rossz állapota adott gyakori okot.

/folyt. köv./

mti belvárosi hírek

4. kiadás 1960. november 23. 6 óra 15 perc

bb. 3. / orvosolják a lakók panaszait.... 1. folyt./ gy

a kossuth lajos utca 2/a számú ház 4. emeletén lakó társbérletiek többször sürgették az egyik helyiség menyezetének megjavítását. az épület teljes felújításával egy sor lakásban megszűnnek a hasonló problémák.

a házkezelési igazgatóság munkájával kapcsolatos közvéleménykutatás egyébként ismét felhívta a kerület illetékeseinek figyelmét a fűdémcsereire szoruló lakások mielőbbi rendbehozatalára. a kerületben ugyanis körülbelül 600 helyiség - jelentős részben lakószoba - fűdémje vár sürgős kicserélésre. az ehhez szükséges anyagaiak rendelkezésre is állnak, gondot okoz azonban, hol helyezték el a fűdémcsere ideje alatt a lakókat. a kerületi tanács végrehajtó bizottsága is foglalkozik a kérdéssel, s a fűdémcsere ügyében rövidesen végleges megoldás várható.

/mti/

bb. 6. éjjel nappal dolgoznak az erzsébet hid pesti és budai hídfőjén, gránit kőszorral vonják be a budai pillért - megkezdtek a pesti hídfő körüli földtömeg kiemelését

i hbj/hné/gy/vg 1960. november 23.

az erzsébet hid pesti roncskapuzatának bontása jó ütemben halad: befejezéshez közeledik a láncok leemelésé. előreláthatólag a hónap végére az utolsó láncszemet is eltávolítják, s egymagában mered - óriási felkiáltójelként - a magasba a pilon, az acélkapu. ennek bontásához is hamarosan hozzálátanak, előbb azonban a védőkapura szerelik fel a darut, s annak gémeje szedi egyenként a magasból a pilon darabjait.

a bontással egyidejűleg már a hidépítő vállalat dolgozó erőteljesen építik az új hid alépítményeit. a budai oldalon az új pillérre már elhelyezték az első gránitkősort, s a jövő héten újabb gránit kőszorral vonják be. összesen hat sor lesz, a négy felső az csiszolt gránit, amely valószínűleg csillogni fog majd a duna tükrében. dolgoznak a budai hídfőnél is, megpedig a földet emelik ki a hídfő körül, hogy azt követően hozzáláthassanak a hídfőszélesítéshez. ugyanezen a munkálkodnak a pesti hídfőnél is, ahol azonban lényegesen nagyobb földtömeget kell megmozgatni, a vonóköteles kotrógép máris óriási gödröt mélyített. a földmunka itt elég hosszadalmas, közben azonban a hídfő mögött, a kossuth lajos utca felé, két keszont süllyesztenek le, - előreláthatólag tavasszal - és ez a két keszont óriási cövekként gátolja majd meg a hídfő elcsuszamlását.

/mti/

mti belvárosi hírek

5. kiadás 1960. november 23. 6 óra 20 perc

bb 4. a budapesti zeneakadémiától a román állami-díjig - hilda jerea román zeneszerző nyilatkozata

i m/m-lm sr 1960. november 23.

a magyar-román kulturális egyezmény alapján tizenkét napot töltött fővárosunkban hilda jerea, a kiváló román zeneszerzőnő, aki elutazása előtt nyilatkozott az mti munkatársának.

- a magyar zeneszerzők tevékenységét, az önk országának zenei életét kívántam tanulmányozni, úgy is, mint régi ismerős. 1947-ben már jártam budapestben: állami ösztöndíjasként zeneszerzést tanultam weiner leótól és kadosa páltól. bucsuzáskor az ember szívetét készíti, összegezi tapasztalatait - ezek alapján úgy vélem, hogy az önk zeneélete igen elmélyült, akár az alkotókra vonatkoztatom, akár az előadóművészet fejlettségére. kitűnő magyar zeneszerzőket, előadóművészeket ismertem meg, számos, különböző műfajokat képviselő művet hallgattam meg, jártam a hangversenytermeket is. maradandó hatást keltett bennem kadosa pá 4. szimfóniájában, amely rendkívül drámai és mély emberséget tükröz. nagyon tetőztett farkas ferenc költőisége és maros rudolf alkotói eredetisége. kitűnő előadásban hallgathattam meg szervénszky klarinétszerenádját és a fiatal petrovich vonósnégyesét. különösen kellemes benyomást keltett szőnyi erzsébet búbjos, gyermekoperája. a makrancos királylány, amely nagyon gazdag, rendkívül szuggesztív mű, s hozzájárul majd a gyermekek zenei és erkölcsi neveléséhez.

- végül szeretnék megemlékezni két színpadi műről. a ludas matyi balettben szabó ferenc igen népszerű művet alkotott, amelynek lírikus alkotóelemei összhangban állnak a népi humorral, s ugyanakkor gyilkosan szatirikus. másik élményem az albert herring bemutatója volt. az operaház művészeiben megvannak mindazok a képességek, amelyek ilyen modern mű magasszínvonalu, művészi tolmácsolásához szükségesek, s a közönség megérdemelt lelkesedéssel fogadta az előadást.

saját zeneszerzői munkásságával és terveivel kapcsolatban a következőket mondta:

- tevékenységem több műfajt ölel fel. néhány évvel ezelőtt írt művem, amelynek címe: a béke napja alatt, elnyerte az állami-díjat. haiducii című balettem témáját népünk szabadságküzdelmeiből merítettem. emellett írtam tömegdalokat, gyermekeknek szóló zeneműveket, mai román költők több versét is megzenésítettem. különösen sokat foglalkoztat a béke témája. nemrég fejeztem be vokálkvartettre és zongorára írt ciklusomat, amelynek címe: szeretem ezt a földet, s most népi motívumokra épült dalcikluson dolgozom - ez háborúellenes, antifasiszta mű lesz. mti/

mti belföldi hírek

6. kiadás 1960. november 23. 6 óra 30 perc

bb. 5. több mint nyolcszázan tanulnak a budapesti továbbképző iskolákban

i vt/gk/gy/sr 1960. november 23.

az előző tanév végén a fővárosi továbbképző iskolákban még csak 486 volt a tanulók száma. az idei oktatási évben 843-ra emelkedett, s a tavalyi kilencről tizennégyre bővült a továbbképző iskolák hálózata. ma már budapesten 12 kerületben - a 3.-ban, a 4.-ben, a 8.-ban, a 9.-ben, a 10.-ben a 14.-ben, a 15.-ben, a 17.-ben, a 18.-ban, a 19.-ben, a 20.-ban és a 21. kerületben - működik a 14-16 éves fiatalok részére rendszeresített továbbképző iskola. közülük 12 ipari, 2 pedig mezőgazdasági jellegű.

a továbbképző iskolára kötelezettek megszerették ezt az oktatási formát, amelyben módjuk van arra, hogy szakmai ismereteket is szerezzenek, illetve csökkentett idejű termelő munkában vegyenek részt. a tanulók között több olyan fiatal is van, aki annak ellenére, hogy már betöltötte tizenhatodik életévét, jelentkezett továbbképző iskolába, hogy munkája után fejleszthesse általános műveltségét.

a múlt esztendőhöz képest jelentősen javult az üzemek segítő-készsége. példamutató ezen a téren a kőbányai porcelángyár, az orion rádió- és villamosági vállalat, valamint a műszaki gumi-gyár. ezekben az üzemben belül biztosítottak helyet és lehetőséget továbbképző iskola létrehozására. az oktatás napján a fiatalok munkaidőkedvezményt kapnak.

fejlődik, erősödik a továbbképző iskolákban a közösségi szellem. ezt bizonyítják például az együttes színház- és mozgólátogatások, közös kirándulások, a látottak, hallottak ankét-szerű megbeszélése. a tanulók összlétszámából a kisz-tagok száma megközelíti a százharmincat. több továbbképző iskolában a pedagógusok önként vállalkoztak arra, hogy az osztályfőnöki órához hasonlóan megbeszéljék a fiatalokkal az őket leginkább foglalkoztató, s életkorukkal is összefüggő kérdéseket, mint például a pályaválasztás, a szórakozás, a barátkozás, a házasság problémáit.

a fővárosi tanács oktatási osztályán tervbe vették, hogy ebben a tanévben a lányoknál növelik a háztartási ismeretekkel kapcsolatos, valamint a szabás-varrás gyakorlati foglalkozások számát.

/mti/

mti belföldi hírek

7. kiadás 1960. november 23. 9 óra 35 perc

bb. 7. 1961-ben tovább bővül fejeér megye iskolahálózata
vid/fm/ke/e fm 1960. november 23.

1961-ben tovább fejlesztik fejeér megye iskolahálózatát. székesfehérvárott négy tanteremmel bővítik a maroshegyi táncsics mi-hály általános iskolát. sárkeresztúron négytantermes iskola épül, szár községben pedig két tanteremmel bővítik a meglévő iskolát.
/mti/

bb. 8. hat zongoraest - hat kiváló művész - új sorozat kezdődik a zeneakadémián

i m/m/e fm 1960. november 23.

január első napjaiban szólóestek új sorozata kezdődik a zeneakadémia nagytermében. hat kiváló hazai és külföldi zongoraművész lép a dobogóra, hogy klasszikus és modern szerzők műveit tolmácsolja. az első hangversenyt január 7-én jörg demus osztrak zongoraművész adja, műsorán bach, beethoven és alban berg művekkel. a továbbiakban gabos gábor, ungar imre, fischer annie, jakov zak és valentin gheorghiu lép fel. a sorozat májusban fejeződik be.
/mti/

bb. 9. a szovjetunió művészetét bemutató kiállítások nyílnak szolnok megye termelőszövetkezeti falvaiban

vid/fm/ke/e fm 1960. november 23.

szolnok megyében a termelőszövetkezeti városok és falvak, valamint a nagyobb tanyaközpontok mellett is megismertetik a szovjetunió művészetét. szolnok után turkevén, kisujszálláson, karcagon, és további öt helyen reprodukciós kiállítást rendeznek a 19. század orosz festőművészeinek legszebb alkotásaiból. öt más helységben az ermitázs képtár anyagából mutatnak be reprodukciókat, három köz-segben pedig a puskin muzeum anyagát szemléltetik. a megyei könyvtár művelődési autója a szovjet mezőgazdaság fejlődéséről mintegy huszonöt tanyaközpontban mutat be kiállítást.
/mti/

8.20.

M 412 7he

mti belföldi hírek

8. kiadás 1960. november 23. 10 óra 20 perc

bb. 10. hat nap alatt lehalászták a tatai nagytavat

vid/ká/j/e 1960. november 23.

tatan minden évben sok részük akad annak az eseménynek, amikor a festői környezetű, 400 hektáros nagytavat lehalászták. ilyenkor körülbelül 3 millió köbméter vizet engednek le a tóból, hogy a „termést”, könnyebben kifoghassák. a nagy halászatot ezekben a napokban fejezték be: 53 halász kerítőhálókkal a tervezett 8 helyett 6 nap alatt húzott partra 2100 mázsa halat. ez a mennyiség 350 mázsával több, mint amennyit terveztek. a lehalásztás után ismét vizet kap a tó, ahová rövidesen 160 000 pontyivadékot helyeznek ki. /mti/

---

bb. 11. egy hét alatt öt új általános iskola nyílik szabolcsban

vid/fm/ke/e fm 1960. november 23.

november 23-tól december 1-ig öt szabolcs-szatmár megyei községben - anarcon, dögén, nagyhaláson, szatmárcsekén és garbolcon - nyílik új negy-, illetve kéttantermes általános iskola. ezekkel együtt ebben az évben már 88 iskolai tantermet és 30 nevelői lakást adtak át rendeltetésének. állami beruházásból az idén több mint 55 millió forintot költöttek, illetve költötenek a megye oktatási hálózatának fejlesztésére. az év végéig még további 26 tantermet adnak át. /mti/

---

bb. 12. háromszázhetven évvel ezelőtti balassi darab ősbemutatójára készül a debreceni színház

cid/fm/ke/e fm 1960. november 23.

érdekes feladatra vállalkozott a debreceni csokonai színház: 370 évvel ezelőtt írt balassi-darab ősbemutatójára készül. a végvári vitézi énekek mesterének „szép magyar comédia”, című egyfelvonásos pásztorjátéka kerül színre. a darabot egy szlovák kutató találta meg a bécsi levéltárban, miközben szlovák irodalmi emlékeket keresett. így került budapestre könyvtári mikrofilmen balassi műve, amely eckhardt sándor, a neves balassi-kutató közreműködésével könyvben is megjelent. mocsár gábor debreceni író dolgozta át mai nyelvezetre a darabot, meghagyta azonban balassi ízes, egyéni stílusát. a versek átdolgozásában résztvett kis tamás debreceni költő is. a dalbetéteket ponyrácz zoltán debreceni zeneszerző írta. a darabot szász károly rendezi. a bemutatót december második felére tervezik. /mti/

8.30.

mti belföldi hírek

9. kiadás 1960. november 23. 10 óra 20 perc

bb. 31. a stein-hagyaték az akadémiai könyvtárban

i ms/gg/e sr 1960. november 23.

stein aurél, a nagy magyar felfedező belső-ázsia egyik legismertebb kutatója azokat a külföldre szakadt nagy magyarokat példázza, akikre ráillenek vörösmarty liszt ferenchez írott sorai: „bárhova juss, mindig hű rokon...”, a 98 évvel ezelőtt budapesten született világhírű utazót, filológust és földrajztudóst élete utolsó évtizedeiben ugyan sir marc aurel stein néven ismerték, de kapcsolatait hazájával 1943-ban bekövetkezett haláláig megtartotta és végrendeletében a magyar tudomány akadémiaira hagyta egy élet munkájával összegyűjtött könyveit, az orientalisztika gazdag gyűjteményét. még 1924-ben 1154 könyvet és külön lenyomatot küldött az akadémiaának és 1941-ben, amikor anglia hadiállapotban volt magyarországgal, az élete végéhez közeledő tudós szorgalmasan állította össze a hazájának szánt könyvek, fényképek, film- és lemezcsomagok, kéziratok jegyzékét.

hosszu időbe telt, míg az örökhagyó akarata érvényre jutott: 1957 áprilisában érkezett meg az akadémiahoz az 51 ladába csomagolt hagyaték, amelynek zöme ma az akadémiai könyvtár keleti osztályának, ennek a közép-európában parját ritkító orientalisztikai gyűjteménynek büszkesége. kétezerháromszáz könyv és 180 kötetnyi folyóirat van ebben a gyűjteményben.

az akadémiai könyvtár keleti osztályának munkatársai most dolgozzák fel ezt a hatalmas anyagot. az első 1154 kötetes küldemény még 1927-ben bekerült a könyvtár polcaira és katalógusaiba. a hagyaték katalógizálása jórészt már 1960 első felében megtörtént, több mint 1200 kötetet katalógizáltak, tettek helyére. a könyvtárosi feldolgozó munka most már befejezéshez közeledik.

a hatalmas anyagban vannak azok a steinnek dedikált könyvek, amelyeket a század első felének nagy ázsia-kutatói, hedin, nansen és mások írtak. a keleti vonatkozású modern szakirodalom többnyelvű gyűjteményen kívül megtalálhatók a hagyatékban a klasszikus szerzők, mint herodotos, ptolemaios, plinius, strabo és mások munkái, valamint több újabban felfedezett keleti kézirat is. igen nagyjelentőségű a tudományos kutatás számára, hogy egész sor olyan hézagpótló munka került a hagyatékba az akadémia tulajdonába, amely ma már könyvtárosi forgalomban nem kapható és nagy anyagi áldozatok árán sem szereshető meg. /mti/

8.45.

10. kiadás

1960. november 23. 10 óra 21 perc

bb. 13.. a bükk fennsíkán felül a lipicai ménes

vid/ká/rj

1960. november 23.

a világszerte ismert lipicai lovakat a szilvásváradai állami gazdasághoz tartozó csipkés-kuton tenyésztik. ezeken a karsztos hegyi legelőkön őshazájának megfelelő körülmények közé kerül a kocsi-, paradés- és futólónak egyaránt kiváló fajta, az itt felnevelt csikók a hegyi terepet is kitűnően bírják, edzett, szépmozgású lovakká válnak. a csipkés-kuti ménes az idén 49 kiscsikóval gyarapodott, s a fiatal jószágokat az elválasztás után azonnal a hegyi legelőkre hajtották fel. a csikók az egész telet a bükk fennsíkán töltik, még most, az első hó lehulltával is a nagymezői legelőket járják. a legeltetést december elsőjén fejezik be, de egész télen naponta jártatják majd őket a hóborította hegyekben. a csipkés-kuti ménesből egyébként az idén 30 lipicai törzslóvat adtak el. ezek egyrészt exportra, másrésze pedig a hegyvidéki gazdaságokba került. /mti/

bb. 14. megvásárolják a háztáji gazdaságok szaporulatát a zalai termelőszövetkezetek - jövőre 2750 borju átvételében állapodtak meg

vid/ká/rj

1960. november 23.

zala megye termelőszövetkezeteiben az évben 40 százalékkal növekedett a kocaállomány, s jövő tavasszal újabb félcezer kocát állítanak tenyésztésbe. a szövetkezetek azonban nemcsak saját állományuk szaporulatát nevelik, hisztalják, hanem a termelőszövetkezeti tagok háztáji gazdaságából is atveszik a szüldőket. a közös gazdaságok egész sora kötött szerződést vagy szóbeli megállapodást arra, hogy a háztájiban tartott kocák szaporulatát megveszik. a termelőszövetkezeteknek adják el a háztáji tehén szaporulatát is. az idén csaknem 2000 borjut vettek meg a termelőszövetkezetek a tagoktól, a jövő évre pedig 2250 borju átvételére kötöttek egyezséget. több gazdaságban, így a pölöskei és a zalaszentmihályi termelőszövetkezetben, külön borjunyelőket állítottak fel a tagoktól megvásárolt borjak elhelyezésére. /mti/

8.55.

11. kiadás

1960. november 23. 10 óra 25 perc

bb. 15. jól keresnek a répcé mentén gazdálkodó termelőszövetkezeti parasztszaladok

vid/ká/rj

1960. november 23.

vas megye egyik legjobb talaju tájegységén, a répcé mentén, milliomos termelőszövetkezetek egész sora gazdálkodik. az egykori uradalmi cselédeket a ma termelőszövetkezeti parasztjait, az állattenyésztés bevételein kívül a növénytermesztés és a kertészkedés jövedelme is gazdagítja. a pósfai szomszagság termelőszövetkezetben, ahol 57 forintot ér majd egy munkaegység, több család 35.000 - 40.000 forint évi jövedelmet mondhat magáénak. itt az állattenyésztés évi bevétele megközelíti az egymillió forintot, s csak hizott göbolyókért félmillió forintot kaptak. ez a szövetkezet áruértékesítési tervét már november derekára 180 százalékra teljesítette, ezenkívül 350.000 forint értékű saját beruházást valósított meg. harmincezer forint körüli évi jövedelmet nyújt családonként a bükki lenin termelőszövetkezet is. ennek az országoshírű tehenésztettel rendelkező közös gazdaságnak fő jövedelmi forrása a tejtermelés. egy-egy tehéntől évente 4000 liternél is több tejet fejnek. megközelíti ezeket a jövedelmeket a vidék új termelőszövetkezeteiben gazdálkodó legszorgalmasabb termelőszövetkezeti parasztszaladok bevétele is. /mti/

bb. 16. az alföld nagy „zöldségeskertjében,, , szentes vidékén alakult meg az ország egyik legnagyobb vizgazdálkodási társulata

vid/ká/rj

1960. november 23.

az alföld híres „zöldségeskertjében,, , szentes határában megalakult az ország egyik legnagyobb vizgazdálkodási társulata. a város és 12 környékbeli község termelőszövetkezetei, állami gazdasági határozta el, hogy együttesen veszik fel a harcot vadvizek ellen, s a száraz nyári hónapokban a tiszta és a kőrös vízával öntözik földjeiket. az új társulat területe meghaladja a 175.000 holdat. a primőr termeléséről, a szentesi fehérpaprikáról, a korai piros hónaposretekéről és más zöldségfélékről ismert vidéken eddig körülbelül 2.000 holdon kertészkedtek. most, hogy a vizgazdálkodási társulat megalakult, ez a terület lényegesen növekszik majd. az elkövetkező öt esztendőben fokozatosan további 15000 holdat vonnak be az öntözésbe, és így lehetővé válik a szentesi táj növények szélesebbkörű termesztése. /mti/

9.05.

12. kiadás

1960. november 23. 10 óra 30 perc

bb 17. hatvan bács megyei termelőszövetkezet teljesítette eddig évi árutermelési tervét

vid ká/j szb ká 1960. november 23.

bács megye termelőszövetkezeteiben a kedvezőtlen időjárás egyes terményeknél termés kiesést okozott, s ez a körülmény az árutermelési terv teljesítését is befolyásolta. az előrelátó közös gazdaságokban azonban, ahol időben felmérték a helyzetet, termélmódosítással, újabb üzemiágakkal megteremtették az árutermelés feltételeit. a bacsbokodi szalvai Mihály termelőszövetkezetben például szarvasmarha és sertés hizlalásával pótolták az egyes növények termés kiesését: 160 növendékborjút és csaknem 700 sertést állítottak hizóba. ez a szövetkezet már 130 százalékra teljesítette az évi árutermelési tervét. a hertai termelőszövetkezetekben a tervezettnél több ipari növényt és zöldségfélét értékesítettek. több közös gazdaság a terület kettős hasznosításával oldotta meg a problémát. a tasi petőfi tiszában a kalászosok után borsót, paprikát és egyéb kerteszei növényt termeltek. az előrelátó gazdálkodással eddig 60 bács megyei termelőszövetkezet teljesítette az évi árutermelési tervét, s az év végéig újabb közös gazdaságok pótolják elmaradásukat. azokban a termelőszövetkezetekben viszont, amelyekben az időjárás okozta termés kiesést nem ellensúlyták, ahol monoton módon nem változtattak a terveken, most számottevő az elmaradás. így a dávodi aranykalász, a sükösi kossuth, a bacsbokodi beke és szeretói rakóczi termelőszövetkezetben árúértékesítési tervnek csak részben tették eleget. /mti/

bb 18. új szakmát tanulnak a baranyai parasztlányok

vid ká/j szb ka 1960. november 23.

a baranyai termelőszövetkezetekben, ahol már befektettek a nagyüzemi állattenyésztés alapjait, a sokféle gép és berendezés, az új tenyésztési, gondozási módszerek nagyobb szaktudást, hozzáértést követelnek a gazdaktól. ezért a megyei tanács mezőgazdasági osztálya a téli hónapokban különféle tanfolyamokon képezi az állattenyésztőket. az első tanfolyamot a szentlőrinci tanügyi gazdaságban rendezték meg, s ezen 30 állattenyésztési brigádvezető sajátította el a takarmány- és legelőgazdálkodás legfontosabb ismereteit. boldogasszonyfan, a megyei mezőgazdasági vállalat baromfitenyésztő gazdaságában 500 szövetkezeti asszonyt és leányt képeznek baromfigondozóvá. új szakmát is tanulnak a termelőszövetkezetekben dolgozó leányok: a mesterséges borjunevelést. jelenleg mindössze három helyen alkalmazzák a megyében ezt a hasznos módszert, jövőre azonban már legalább 20, száz tőhennel rendelkező termelőszövetkezetben akarják bevezetni a borjak mesterséges nevelését. külön tanfolyamokon képezik a tehénmestereket, akik 1961-től kezdve már géppel fejnek. /mti/

9.37.

13. kiadás

1960. november 23. 10 óra 50 perc

bb 14. megkezdték a konzerv-sonkák gyártását a pápai új husipari üzemben

vid ki/tr-l m 1960. november 23.

a pápai husipari vállalatnál mintegy nyolcmillió forintos beruházással új üzemet építettek. az új feldolgozó üzemben gyártott élelmiszerek több mint kilencven százalékát konzervált állapotban, izléses dobozokba csomagolják. első sorban dobozos sonkákat készítenek itt, de a megrendelésektől függően konzervált karajt, daráltus készítményeket is nagyobb mennyiségben állíthatnak elő.

az üzem a legkorszerűbbek közé tartozik az országban. a munkahelyeken félautomata gépekkel könnyítik a munkát. csupán egyetlen műveletet, a csontozást végzik kézzel, a konzerválás többi munkafolyamata teljesen gépesített. az üzembe érkező félkész árut különleges határfokú, eddig még nem alkalmazott termosztogóházakban főzik meg, a szárításra, préselésre, dobozolásra nagyteljesítményű gépeket vásároltak. ezek havonta kilenc vagon dobozos sonkát és hét vagon egyéb árut készíthetnek. nemrég sikerrel fejezték be az üzemi próbákat és most már havonta mintegy hét vagon árut gyártanak. jövőre érik el a tervezett legnagyobb teljesítményt. /mti/

bb 20- a téli hónapokban is lesz elfoglaltságuk a zalai termelőszövetkezetek tagjainak: előkészítik az építőanyagokat, vízlevezető árkokat ásnak, javítják a gyenge minőségű földeket

vid ká/j-lm mi 1960. november 23.

a zalai termelőszövetkezetekben a befejezéshez közeledő vetéssel véget érnek a nagy őszi munkák. a szövetkezeti gazdák azonban a téli hónapokban is megtelítik elfoglaltságukat és szép számmal munkagépeket szerezhetnek. az év elejétől körülbelül 200 szerfás épületet emeltek, amelyek zömét ezekben a napokban építik át téli használatra. ugyanakkor megkezdődnek a jövő évi építkezések előkészületei is. a terv szerint 25 millió forint értékű építkezést valósítanak meg saját erőből a zalai közös gazdaságok, s az ehhez szükséges helyi építőanyagokat még a télen előkészítik. a hideg időszak egyik legfontosabb munkája lesz a rétek és legelők tisztítása, a vadvizek elvezetése. a terv szerint 60 kilométer hosszú árkot húznak a termelőszövetkezetek rétjein és legelőin. a téli időben szállítják a talajjavító anyagokat is a földekre: ebben az időszakban legalább 6000 hold szántóföldet meszeznek, s 20.000 holdra elegendő trágyát hordanak ki a táblákra. a zalai folyó völgyében egész sor termelőszövetkezet foglalkozik fűztermeléssel, ezekben a közös gazdaságokban a télen sok munkát ad majd a kosárfonás. a mura vidékén a folyóparti nádat vágják le, s kötik kevébbe, hogy a tavasszal saját építkezéseikkel használhassák fel. /mti/

9.50.

14. kiadás

1960. november 23. 11 óra 11 perc

bb 21. őszi állatszamlák szolnok megyében

vid k/já szb ká 1960. november 23.

szolnok megyében a parthizott és a tanács határozata alapján szakemberekből alakított brigádok vizsgálják felül a termelőszövetkezetek állatállományát, hogy megállapítsák a növekedés mértékét, és a téli előkészületek helyzetét. a szemlebizottságok általában kedvező tapasztalatokat szereztek. a jászberényi járás szemlebizottságai például megállapították, hogy a termelőszövetkezetek szarvasmarha-törzsállománya 3200-zal, sertésállománya pedig csaknem 10.000-ról növekedett. a baromfik száma kevés híján megnövekedett. a jászágállomány téli takarmányozása az aszályos nyár miatt többnyire gondot okoz, ezért javasolták a közös gazdaságoknak, hogy minden helyi lehetőséget használjanak ki a takarmányhiány pótlására. a jászfényszaru termelőszövetkezetek például megállapodást kötöttek a hatvani cukorgyárral, hogy megvásárolják a gyár melléktermékeit. a kunhegyesi járásban tevékenykedő szemlebizottságok örömmel nyugtázták, hogy a legtöbb közös gazdaság megfelelő férőhelyet készített a jószágoknak. különösen elismerően nyilatkoztak a kunmadarasi petőfi tsz-ben tapasztaltakról, viszont elítélték a tiszaburai petőfi tsz felelőtlenségét, nem törődöm munkáját. a jószágokat itt sötét helyen zsúfolták össze, s nem gondoskodtak a férőhelyek rendszeres tisztításáról. a szemlebizottság javaslatára ezen a helyzeten hamarosan változtatnak. /mti/

bb 23. érdekes adatok a miskolci vendéglátóipar több mint 200 éves múltjáról

vid hi/tr szb fm 1960. november 23.

a miskolci herman ottó múzeum kutatói a város történetére vonatkozó levéltári anyagban érdekes adatokat fedeztek fel a város első vendéglátóipari létesítményeinek alapításáról. ezek szerint 220 esztendővel ezelőtt kezdte meg a városi tanácstól nyert engedély alapján tringus illés apothekarius az égetett szeszestilok árusítását. az oklevelek tanúsága szerint az első cukrászda-jellegű intézmény - gyógyszertárban működött. később - kerekén 200 esztendeje - czinczifa ádám görög kereskedő kapott engedélyt a városi tanácstól a jelenlegi sötétkapu mellett a polgárok részére egy kávézó-ház, a zsuttárségnak pedig „koplató kocsmá”, nyitására. nem sokkal később alakult meg az azóta is működő rovárius cukrászda, amely már 200 éves múlttal tekint vissza. a cukrászda épületét, valamint a benne lévő berendezést, - amely egy miskolci asztalosnak az 1800-as években készített „mestermunka”, - műemlékké nyilvánították. az egykori cukrászda korabeli edényeit, mint mesterségbeli ritkaságokat, a herman ottó múzeum őrzi. /mti/

10.00

15. kiadás

1960. november 23. 11 óra 20 perc

bb 24. elkészítették a bükk barlang-kataszterét

vid ki/sze szb ki 1960. november 23.

a magyar hidrológiai társaság miskolci csoportjának zombolykutató munkabizottsága hét esztendeje kezdte meg a bükki barlangok és víznyelők rendszeres kutatását, felmérését. a lenin kohászati művek munkásaiból, a peremesi bányák fiatal vágárjaiból, műszaki értelmiségéből és a miskolci nehézipari műszaki egyetem hallgatóiból álló csaknem száz főnyi zombolykutató csoporton kívül meteorológusok, geológusok is részt vettek a munkában.

a bükk-fennsík folytatott kutatások során kerekén kétszázhetven barlangot és víznyelőt mérték fel és vettek kimutatásba. ezek között volt többek között az istállóskői barlang, amelyben a szakemberek az ősember épen maradt tűzhelyét találták meg.

a zombolykutatók a karszti víznyelők kibontásával, a bükk-hegység vízrendszerének megismerésére törekedtek, miután miskolcot nagyobb részt a bükki források látják el vízzel. megállapították, hogy a bükkben számos buvópatak van, ezek egy részének vize az imó, valamint a garadna forrásokban felszínre tör, más patakok azonban eltűnnek. megállapították azt is, hogy a bükkben több, az aggteleki barlangrendszerrel vetélkedő barlangrendszer húzódik, amelyeknek a már feltárt bolhási, a csipkés-kuti, valamint a jávorkuti víznyelők csak részei. a zombolykutatók a tavasszal ennek a barlangrendszernek feltárását kísérlik meg. /mti/

bb 25. nem kell surolni, vikszezni, padlót beeresztetni - műanyag-lakkal védi a mozaikparkettát az épületburkoló és kályhaépítő vállalat

i sb/tr szb ki 1960. november 23.

az épületburkoló- és kályhaépítő vállalat dolgozói a német demokratikus köztársaságban tapasztaltak alapján a hazai lakásépítkezéseknél kipróbálták a parketta védőbevonatos lakkozását. csiszolás után melamin gyantás műanyagfolyadékkal kenték be a mozaik parkettát. háromszori mázolás után a parketta felületén olyan átlátszó és tükröfényes műanyag filmréteg keletkezett, amely keményebb a fáznál. a bevonat megvédi a mozaikparkettát a kopástól és megkíméli a háziasszonyokat a félévankinti surolástól, beeresztéstől, a vikszelestől és a padlófelüléstől. a műanyaglakktól szép világos színű a padló és jobban látszika a parketta-léccsere is. tisztítása könnyű, mert csak a port kell feltörölni, s vizes ruhával pedig a tinta, vagy az ételfolt eltávolítását sem okoz gondot. /folyt.köv./

10.10.

M

mti belföldi hírek

14. kiadás 1960. november 23. 41 óra 11 perc

bb 21. őszi állatszemplék szolnok megyében

vid k/já szb ká 1960. november 23.

szolnok megyében a pártbizottság és a tanács határozata alapján szakemberekből alakított brigádok vizsgálják felül a termelőszövetkezetek állatállományát, hogy megállapítsák a növekedés mértékét, és a téli előkészületek helyzetét, a szemlebizottságok általában kedvező tapasztalatokat szereztek, a jászberényi járás szemlebizottságai például megállapították, hogy a termelőszövetkezetek szarvasmarha-törzsállománya 3200-zal, sertésállománya pedig csaknem 10.000-nal növekedett, a baromfik száma kevés híján megdízszereződött, a növekedett jószágállomány téli takarmányozása az aszályos nyár miatt többhelyütt gondot okoz, ezért javasolták a közös gazdaságoknak, hogy minden helyi lehetőséget használjanak ki a takarmányhiány pótlására, a jászfenyvesi termelőszövetkezetek például megállapodást kötöttek a hatvani cukorgyárral, hogy megvásárolják a gyár melléktermékeit, a kunhegyesi járásban tevékenykedő szemlebizottságok örömmel nyugtázták, hogy a legtöbb közös gazdaság megfelelő férőhelyet készített a jószágoknak, különösen elismerően nyilatkoztak a kunmadarasi petőfi tisz-ben tapasztaltakról, viszont elítélték a tiszaburai petőfi tisz felelőtlen, nemtörődő munkáját, a jószágokat itt sötét helyen zsufolták össze, s nem gondoskodtak a férőhelyek rendszeres tisztításáról, a szemlebizottság javaslataira ezen a helyzeten hamarosan változtatnak. /mti/

..

bb 23. érdekes adatok a miskolci vendéglátóipar több mint 200 éves múltjáról

vid hi/tm szb fm 1960. november 23.

a miskolci herman ottó múzeum kutatói a város történetére vonatkozó levéltári anyagban érdekes adatokat fedeztek fel a város első vendéglátóipari létesítményeinek alapításáról, ezek szerint 220 esztendővel ezelőtt kezdte meg a városi tanácstól nyert engedély alapján tringus illés apothekarius az égetett szeszesitalok árusítását, az oklevelek tanúsága szerint az első cukrászda-jellegű intézmény - gyógyszerárban működött, később - keréken 200 esztendeje - czingizfa ádám görög kereskedő kapott engedélyt a városi tanácstól a jelenlegi sötétkapu mellett a polgárok részére egy kávézó-ház, a zsullérségnek pedig „koplató kocsmá”, nyitására, nem sokkal később alakult meg az azóta is működő norárius cukrászda, amely már 200 éves múltja tekintetében a cukrászda-épületét, valamint a benne lévő berendezést, - amely egy miskolci asztalosnak az 1800-as években készített „mestermunka”, - műemlékké nyilvánították, az egykori cukrászda korabeli edényeit, mint mesterségbeli ritkaságokat, a herman ottó múzeum őrzi. /mti/

..

10.00

mti belföldi hírek

15. kiadás 1960. november 23. 11 óra 20 perc

bb 24. elkészítették a bükk barlang-kataszterét

vid ki/sze szb ki 1960. november 23.

a magyar hidrológiai társaság miskolci csoportjának zombolykutató munkabizottsága hét esztendeje kezdte meg a bükki barlangok és víznyelők rendszeres kutatását, felmérését, a lenin kohászati művek munkásaiból, a perecesi bányák fiatal vajújaiból, műszaki értelmiségéből és a miskolci nehézipari műszaki egyetem hallgatóiból álló csaknem száz főnyi zombolykutató csoporton kívül meteorológusok, geológusok is részt vettek a munkában.

a bükk-fennsíkron folytatott kutatások során kerekén kétszázhetven barlangot és víznyelőt mérték fel és vettek kimutatásba, ezek között volt többek között az istállóskői barlang, amelyben a szakemberek az ősember épen maradt tűzhelyét találták meg.

a zombolykutatók a karszti víznyelők kibontásával, a bükk-hegység vízrendszerének megismerésére törekedtek, miután miskolcot nagyjából a bükki források látják el vízzel, megállapították, hogy a bükkben számos buvópatak van, ezek egy részének vize az imó, valamint a garadna forrásokban felszínre tör, más patakok azonban eltűnnek, megállapították azt is, hogy a bükkben több, az aggteleki barlangrendszerrel vetélkedő barlangrendszer húzódik, amelyeknek a már feltárt bolhási, a csipkésuti, valamint a jávorkuti víznyelők csak részei, a zombolykutatók a távasszal ennek a barlangrendszernek feltárását kísérlik meg. /mti/

..

bb 25. nem kell surolni, vikszelni, padlót beeresztetni - műanyag-lakkal védi a mozaikparkettát az épületburkoló és kályhaépítő vállalat

i sb/tr szb ki 1960. november 23.

az épületburkoló- és kályhaépítő vállalat dolgozói a német demokratikus köztársaságban tapasztaltak alapján a hazai lakásépítkezésnél kipróbálták a parketta védőbevonatos lakkozását, csiszolás után melamin gyantás műanyagfolyadékkal kenték be a mozaik parkettát, háromszori mázolás után a parketta felületén olyan átlátszó és tükröfényes műanyag filmréteg keletkezett, amely keményebb a fánál, a bevonat megvédi a mozaikparkettát a kopástól és megkíméli a háziasszonyokat a félévenkinti surolástól, beeresztéstől, a vikszeléstől és a padlófeléléstől, a műanyaglaktól szép világos színű a padló és jobban látszik a parketta-léc faerezése is, tisztítása könnyű, mert csak a port kell feltörölni, s vizes ruhával pedig a tinta, vagy az ételfolt eltávolítását sem okoz gondot. /folyt.köv./

10.10.

M

mti belföldi hírek

16. kiadás

1960. november 23.

11 óra 30 perc

bb 25. /nem kell surolni... folyt./- szb

a vállalat dolgozói a hamzsabai uti kísérleti házak 24 lakásában, az építésügyi minisztérium helyiségeiben és a berlin étteremben lakkozták a padlót műanyaggal. kipróbálták az ndk-ból hozott bevonatot és a lakk- és festékipari vállalatnál külföldi anyagból készített műanyagot is. mindkettő bevált, s az általánosabb külföldi tapasztalat alapján megállapítható, hogy a műanyaglakk két-három évig megőrzi fényét és nem kopik le a padlóról. felhasználása azonban csak a tömeges lakásépítésnél célszerű. az új anyag üzemszerű gyártásának megszervezéséről az építők most tárgyalásokat folytatnak a lakkgyárral, hogy a jövő évben már szélesebb körben használhassák a műanyagbevonatot. /mti/

bb 26. színes műhelyek, támlás varrószékek a bekéscsabai kötöttarugyárban

vid ki/tr szb ki

1960. november 23.

a bekéscsabai kötöttarugyárban hasznosítják erdős károlynak, az üzem főmérnökének a nemzeti demokratikus köztársaságban szerzett tapasztalatait, s a vegetatív idegrendszerrel ható tényezők figyelembevételével kedvezően változtatták meg a dolgozó nők munkakörülményeit. nyáron a száraz munkakörülményben léghűvelő berendezéssel növelték a levegő páratartalmát, nyáráig pedig az ipari termékek helyében és a varrodákban különböző színűre festették a falakat, a mennyezetet. a legkellősebb pszichológiai válogatták össze, amelyek orvosi vélemény szerint jó hatással vannak a közérzetre. a kísérlet kitűnően bevált és a jövő évben a többi munkatermet, csarnokokat is hasonló módon festik be.

érdekes a másik próbálkozás is: husz rugalmas, kísérleti támlásszéket rendeltek az egyik belföldi üzemtől. ezeket a támlásszékeket a varróknak a különböző testtartáshoz igazítják, s így az eddiginél jóval kényelmesebben dolgozhatnak. a kísérletek igen biztatók, a próbagyártású varrodai támlásszékek azonban további technikai tökéletesítésre szorulnak. a gyár vezetőségének a terve, hogy a kísérletek alapján módosított támlásszékekkel rendezi majd be a varrodákat.

a gyárban jelentős az egészségre ártalmas munkafolyamatok gépesítése is. az idén például új festőgépet szereltek fel és jövőre újabb festőberendezéssel, valamint zart, motorkás festőkáddal látják el az üzemet. ezekkel a berendezésekkel megszüntetik a kézfestést és mentesítik a festőket az egészségre káros gőzöktől. /mti/

10.20.

10.30 /M

mti belföldi hírek

17. kiadás

1960. november 23. 11 óra 25 perc

bb 27. percenkint 100.000 liter termálvíz - az idén 22-vel emelkedik termálvizes kutjaink száma

i tz szb vg

1960. november 23.

egyre nagyobb lendületet kap hazánkban a termálvizek feltárása és hasznosítása, amint a kérdés egyik legjobb ismerője, béltoky lajos, az országos földtani főigazgatóság főmérnöke elmondotta, első termálvizes kutunk 1877-ben készült el a városligetben. ez az akkor Európában úttörőnek számító vállalkozás csaknem tíz évi munka árán hozta meg az eredményt: a 73,8 c fokos vizet 916 méteres mélységből. azóta a feltárási és a furási módszerek sokat fejlődtek, de még az 1926-ban megkezdett szegedi furás is csaknem egy évig tartott, ma már egy 1500 méter mély kut körülbelül 4 hónap alatt elkészül.

a termálvizek céltudatos feltárása 1954-ben kezdődött meg nagyobb lendülettel. 1956-ban már öt, 1958-ban kilenc, tavaly 14 új kut készült el, az idén pedig már eddig 18 új termáلكutat furtak és az év végéig még további négy kezd meg működését.

ma az országban csaknem 150 kut percenkint körülbelül 100 köbméter, vagyis 100.000 liter 35 c foknál melegebb vizet hoz fel a mélységből. ha ezt a vízmennyiséget a felszínen 10 c fokról kellene felmelegítenünk jelölési hőmérsékletére, évente 60.000 vagont meghaladó mennyiségű, 4.000 kalóriás szénnek kellene hozzá eltűzelnünk.

a természetnek ez az ajándéka nem vész kárba, nemcsak a gyógyvizekként, illetve a kád- és strandfürdők vízellátására hasznosítják, hanem - egyre nagyobb mértékben - a talaj és a melegeházak fűtésére is. a szentesi kórházat pedig a két éve furt 1736 méter mély kut fűti percenkint 1600 liternyi, csaknem 79 c fokos vízzel.

a dunántul a földtani szerkezeti adottságok - sajnos - nem olyan kedvezőek nagyobb vízhozamú termáلكutak letesítésére, mint a tiszántul. az ország mástárságosan feltárt melegvízkeszlete túlnyomó részben a tiszántulon buzog fel, ott azonban szaporodik a termálvizes kutak száma és a lakosság növekvő igénye arra enged következtetni, hogy a hat éve megkezdődött fejlődés a továbbiakban is fokozódó ütemben halad majd előre. /mti/

10.30.

10.30 /M

mti belföldi hírek

18. kiadás

1960. november 23.

11 óra 21 perc

bb 22. milyen agrotechnika mellett teremnek legtöbbet a külföldi buzákat? - termesztési kísérletek kezdődtek szegeden

kie-Im ka

1960. november 23.

mikroparcellás és termesztési kísérletekben számos nagytermőképességű külföldi búzafajtát vizsgáltak a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézetben, amíg megtalálták az ország déli részére legalkalmasabbakat. ezek között van a szovjet bezosztaja és az olasz san pastore, amelyeket már az ország több vidékén nagyüzemekben termesztettek, továbbá két francia buza: az etoil de chossy és a magdelaine. az intézet tapasztalatai szerint az alföld déli részén ezek jobban bírják a telet, mint az olasz fajták, bőven teremnek és szilárdaságuk szilárdasága is megfelelő.

a magyarországi körülmények között is jól termő négy külföldi buza fajtajellegüknek megfelelő agrotechnikát kíván. ennek megállapítására most termesztési kísérletek kezdődtek szegeden, a délalföldi intézetben. öt témát vizsgálnak: a talajjelökesztés módját, a vetés idejét, mélyseget, sűrűségét és a műtrágya mennyiségét. mindegyik fajtánál különféle variációkat állítottak be a kísérletbe; így például szeptember közepétől kezdve tíz naponként vetettek be egy-egy parcellát és 150 kilótól 7 mázsáig különböző műtrágya-adagokat szórnak ki.

a kísérletek pontos választ adnak majd arra, hogy a nagytermőképességű külföldi búzafajta milyen termesztési körülmények között alkalmazkodnak a legjobban a hazai talajhoz és éghajlathoz.
/mti/

..

bb 30. a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok is messzemenően segítik a középiskolások gyakorlati oktatását

ö vid fm/ke-lm fm

1960. november 23.

a nagyobb városokban az üzemek szinte természetes bázist jelentenek a gyakorlati oktatásban résztvevő középiskolásoknak. de hogyan oldják meg az öt plusz egyes oktatást olyan helységekből, ahol nincs jelentősebb ipari üzem? az alábbiakban néhány ilyen középiskola módszereit ismertetjük;

/folyt.kü./

10.45.

10.30. /ke

mti belföldi hírek

19. kiadás

1960. november 23.

12 óra 20 perc

bb 28. szerszámok a raktári koszorűgép állványzatában és egyéb rejtekhelyeken - két és fél évi börtönre ítélték a szerszámokkal „takarékoskodó”, raktarost

1 bc/hné szb sr

1960. november 23.

bocskai lajos budapesti lakos 1960 februárjáig a fővárosi gázművek központi szerszámraktárának vezetője volt. munkakörében szokatlan módon „takarékoskodott”, a vállalati anyagokkal. kihasználta azt, hogy a selejteztést nem az előírásoknak megfelelően végezték. a kissejteztett szerszámokat a gázművek kovácsműhelyében megjavíttatta, illetve felújíttatta és az így kijavított szerszámokat újból bevételre a raktárba, ugyanakkor az odaérkező új szerszámokat nem vette nyilvántartásba. a folyamatosan elkövetett visszaélésnél körültekintően járt el: leltarhiány egyetlen alkalommal sem mutatkozott, februárban azonban megbetegedett a raktáros, s ekkor egy vállalati ellenőrzés során az irattározásra váró iratok mögött eldugott szerszámokat találtak. az ezután elrendelt vizsgálat és leltározás váratlan eredményre vezetett: több mint 60.000 forint értékű - nagyrészt új - szerszám került elő különböző rejtekhelyekről. a raktáros többek között a koszorűgép állványzatába rejtett el szerszámokat, de nagyobb mennyiség került elő a raktári szekrényekből is, amelyek aljában kettős borítólemez közé dugott munkaeszközöket. még az asztal fedőlapja alá felszegezett tartókban is rejtett el szerszámokat.

az elrejtett szerszámokat a vállalat dolgozóinak kellett volna a munkához kiadni. a munkások többször panaszkodtak, hogy a rossz szerszámok miatt nem tudnak megfelelően dolgozni, de a raktáros nem adott nekik ujjat. a raktári vizsgálat után bocskai lajos lakásán is nagyobb mennyiségű vállalati szerszámot találtak.

bocskai lajos munkahelyéről fegyelmi úton elbocsátották, a központi kerületi bíróság pedig két és fél évi börtönre ítélte őt.
/mti/

..

10.55.

M

11.30

bb 30. a termelőségvetkezetek, állami....1.folyt./-lm

a csongrád megyei községek közül a kilencezer lakosu kisteleken van gimnázium, bár nagyobb ipari üzemek nincsenek ott, mégis megtalálták a középiskolások gyakorlati foglalkoztatásának módját. az idén 75 gimnazista vesz részt a politechnikai oktatásban. a gépállomások motorszerelésével, elektrotechnikával, esztergályos és géplakatos szakmával ismerkedik a fiatalok egyik csoportja. mások a község egyetlen üzemében, a tejfeldolgozó vállalatnál a vaj, a sajt készítését ismerik meg. a gyakorlati foglalkozásokon rendszeresen hallgatnak elméleti előadásokat is a szakmáról. a helyi felszabadulás tsz földet adott a fiataloknak, s így ifjusági termelőségvetkezetet is létesítenek.

a siófoki gimnáziumban az öt osztály közül négy a balatonújhegyi állami gazdaság kertészetében és gyümölcsösében végez gyakorlati munkát. a gazdaság a legjobb szakembereket állítja a tanulók mellé, hogy megfelelő elméleti képzést is kapjanak. a gimnázium négy osztálya közül két osztály tanulói a gyümölcs-termesztéssel ismerkednek alaposabban, a másik két osztály pedig a kertészettel.

az ősi diakvörös, sárospataki iskoláiban kezdetben komoly gondot okozott a politechnikai képzés. végül is társadalmi összefogással oldották meg a képzést. a 2. rákóczi ferenc gimnázium 600 tanulója az erdészek munkájával ismerkedik a heti gyakorlati órákon. a zrinyi általános iskolában külön tanműhelyt létesítettek, amelyet a környező üzemek láttak el szerszámokkal és kisebb gépekkel. a sárospataki nyomda vágójepet ajándékozott az iskolának, s így a tanulók könyvkötéssel is foglalkozhatnak. az iskolában hallgatják az elméleti órákat a környező üzemek, ktsz-ek és műhelyek ipari tanulói, akik a gyakorló és vizsgamunkájukat a tanműhelynek ajándékozzák. az esztergályos általános iskola kertjében „tengzdaságot”, alakítottak ki. így a két általános iskolában a közösség segítségével 700 diák kap gyakorlati képzést.

heves megye középiskoláiban is tovább bővítettek az idén az öt plusz egyes oktatást. az ipari üzemek mellett az idén több termelőségvetkezetet és állami gazdaság is támogatja a gyakorlati oktatást. az egri dobó gimnáziumban tavaly két osztály vett részt elméleti és gyakorlati oktatásban az egri tengzdaságban. az idén újabb két első osztály ismerkedik a mezőgazdasággal a felnémeti petőfi termelőségvetkezeten. a petőfi tsz-ben az első osztályosok már négy éves terv alapján láttak munkához és szőlészeti, borászati szakon tanulnak. a káli gimnázium első osztályában idén vezették be a mezőgazdasági szakképzést és a kompolti kísérleti gazdaságban növénytermesztéssel ismerkednek. a termelőségvetkezetek, állami gazdaságok nagyfokú segítséget adnak a tanulók képzéséhez. az egri tengzdaságban például czeglédi lászló igazgató a legjobb szovjet gyártmányú gépek működését is elmagyarázza a középiskolásoknak.
/folyt.köv./
11.10.

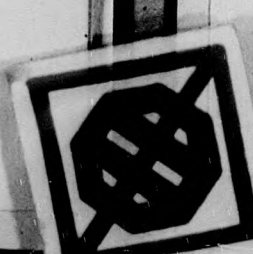
bb 30- /termelőségvetkezetek, állami....2.folyt./-lm

szeghalmon 12 hold földet kaptak a gimnazisták és az általános iskolások a tanácstól és a termelőségvetkezektől. a diákok gazdálkodását segíti a füzesgyarmati és a békési gépállomás és a hatási állami gazdasági is. kiselajított traktort adtak például a fiuknak, s azt a gyakorlati órákon kóti jános állami gazdasági szakember irányításával használhatóvá javították ki. a berettyó-menti földet a mezőgazdaság képzettsegű záborszky kálmán nevelő vezetésével kitünően megművelték az iskolások szikes talaju földjükön holdanként 18 mázsás buzatermést értek el. a szeghalmi gimnázium 40 második osztályos tanulója hetenként gyakorlatokat folytat a hatási állami gazdaságban is. az első osztályosok pedig a helybeli ujjbarzda termelőségvetkezeten képzésükben tanulják a kertészeti szakismereteket.

szolnok megye középiskoláiban mindenütt öt plusz egyes rendszer alapján tanulnak a diákok. szolnok, jászberény, törökszentmiklós kivételével a középiskolások zöme a mezőgazdasági nagyüzemekben, gépállomásokon sajátítja el a különböző szakmákat. a nagykunság négy nagy termelőségvetkezeti városának diákjai a helybeli tsz-ekben és állami gazdaságokban töltik a hét egy napját. kisújszálláson móríc zsigmond egykori iskolájának tanulói a mezőgazdaság három ágában képezik magukat. a buzakalasz tsz-ben a zöldségtermeléssel és hajtattással ismerkednek. reggelenként a tsz autói szállítják a diákokat a gyakorlati képzés színhelyére. a másik csoport a nagykunsági mezőgazdasági kísérleti intézetben az öntözéses gazdálkodás módszereit tanulmányozza. mihályfi istván tudományos kutató vezetésével gyakorlati és elméleti képzést kapnak a gimnazisták. a helybeli gépállomás igazgatósága 20-25 diákot taníttat heti egy napon a gépállomás műhelyeiben a gépjavitó szakmára.

győr-sopron megyében az ország első termelőségvetkezeti megyéjében mezőgazdasági ismereteket is szerznek a középiskolások. már három gimnáziumban vezették be - az igényeknek megfelelően - a gazdasági szakképzést. a csornai gimnáziumban egy első osztály - összesen 40 tanuló - hetenként két napon állattenyésztési szakismereteket szerz a csornai új élet termelőségvetkezeten. az első évben növénytermesztéssel, később pedig - ki-ki érdeklődésének megfelelően - a szarvasmarha-, a juh-, a sertés-, vagy a baromfitenyésztéssel ismerkednek meg. úgy tervezik, hogy közülük kerül ki majd a szakemberutánpótlás a rábaköz híres állattenyésztő üzemegységében. mosonmagyaróvárott a gimnázium első osztályából 37 tanuló a mezőgazdasági gépészettel ismerkedik.
/folyt.köv..

11.20.

22. kiadás

1960. november 23. 19 óra 31 perc

bb 30. / a termelőszövetkezetek, állami....3.folyt./-L

az első évben a mosonmagyaróvári mezőgépgyárban lakatos-képzést kapnak, később pedig az ország legnagyobb gazdaságában, a Lajta-hansági állami gazdaságban munka- és erőgépekkel dolgoznak, ahol szerelő gyakorlatra tesznek szert. a tanulók az első évben heti kettő, később heti három napot töltenek gyakorlati oktatással. a mezőgazdasági gépész tanulók két évig szakrajtot is tanulnak. Sopronban a József Attila iskolában különösen a szőlészet és borászat iránt érdeklődnek a hallgatók. itt három osztály heti hat órán a soproni állami gazdaságban szerzi meg a szőlészeti és borászati szakismereteket. /mti/

bb 33. minden háztaji gazdaság termelje meg a család zöldség- és gyümölcsszükségletét - udvartelepítési mozgalom turkeven

vid ka/j-lm ka

1960. november 23.

turkeve termelőszövetkezeti város népfront bizottságának legutóbbi ülésén megtárgyalták a mezőgazdasági termelés helyzetét és foglalkoztak a fogyasztással is. megállapították, hogy a városban jelentősen emelkedett a zöldség- és gyümölcsfogyasztás, viszont a cikkekben benoizatalna szorultnak. a lehetőségek pedig, különösen a háztaji gazdaságokban, igen nagyok. a bizottság kezdeményezésére most udvartelepítési mozgalom indul turkeven, azzal a jelszóval, hogy minden háztaji gazdaság termelje meg a család zöldség-és gyümölcs szükségletét. a mozgalom sikerét jelzi, hogy a kertekben már eddig 68 holdat kitevő gyümölcsöst telepítettek, az őszi és a tavasz folyamán pedig további 12 holdon ültetnek gyümölcsfa-cseméteket. /mti/

11.25.

Handwritten signature

Handwritten mark

23. kiadás

1960. november 23. 18 óra 40 perc

bb 29. minden második bányász-családnak van már könyvtára koplón

vid ki/sze szb ki

1960. november 23.

érdekes adatokat gyűjtöttek össze kopló társadalmi szervezetei. számok tükrében mutatják be, miként változtak meg az utóbbi évtizedben az egykori kis bányászfalú dolgozóinak életkörülményei. a több ezer adatból kitűnik például, hogy három- és félezer otthonba került új lakberendezési tárgy. kerékpárral minden negyedik, motorkerékpárral minden kilencedik család rendelkezik. könnyebbé vált a bányászfeleségek házimunkája is. minden második háztartásban van mosógép. a város dolgozóinak 78 üzletben vásárolhatnak.

különösen szembetűnő a változás a művelődés, a kulturális élet terén. csaknem minden második családnak van könyvtára, s jelentős részének könyvtárája meghaladja az ötven kötetet. évente több mint egymillió forintot forgalmaz a könyvesbolt. a rádió ugyszólván egyetlen otthonból sem hiányzik. évente átlag husz alkalommal fordul meg minden koplói lakos filmszínházban. a hangverseny- és színházlátogatók száma is többszörösére növekedett. a hírlapelőfizetők száma megközelíti a tízezret. szívesen utaznak is a koplóiak. az elmúlt évben több mint huszonöt-ezren - tehát minden lakos átlagosan egyszer - vettek részt belföldi társasutazáson, de egyre többen utaznak külföldre is.

érdemes megemlíteni néhány, az ifjúsággal kapcsolatos adatot is. kilenc iskolában több mint kétszáz pedagógus oktatja, nevelti a bányászváros gyermekeit. százával tanulnak zenét, táncot, idegen nyelvet kopló fiataljai. külföldi barátjaik is vannak, akikkel rendszeresen leveleznek. nemrégiben kiállításra mutatták be a közeli és távoli országokban élő pártások leveleit. az érdekességek közé számít többek között az is, hogy csaknem minden harmadik koplói általános- és középiskolás diáknak van karórája. /mti/

11.45.

Handwritten initials and date

Handwritten letter M

mti belföldi hírek

24. kiadás

1960. november 23.

12 óra 40 perc

bb 32. szerdán reggel elindult róma felé az első malév-járat - földvári lászló miniszterhelyettes: az új légijárat nagy lehetőségeket nyújt az olasz-magyar turista- és idegenforgalom fejlesztésére

t hbj/j szb hk

1960. november 23.

szerdán reggel a ferihegyi repülőtérrel elindult róma felé az első menetrendszerű malév-repülőjárat. az első géppel földvári lászló közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes vezetésével, magyar küldöttség utazott az olasz fővárosba. a küldöttségben részt vesznek a külügyminisztérium, a közlekedés- és postaügyi minisztérium, a malév és a hajtó k. viselői. a küldöttséggel együtt utazott dr. bruno colucci, a budapesti olasz követség tanácsosa. búcsúztatásukon megjelent a külügyminisztérium, a közlekedés- és postaügyi minisztérium és a malév több vezető tisztviselője.

az utazás előtt földvári lászló közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes a következőket mondotta a magyar távirati iroda munkatársának:

- az új járattal a tizenhetedik európai nagyvárosba jutnak el a malév-repülőgépek. ez azt mutatja, hogy a malév igen eredményesen bővíti nemzetközi légihálózatát, és mind jobb utazási lehetőségeket teremt. róma az őszi és a téli időben - amikor viszonylag kisebb az idegen- és turistaforgalom - hetenként egyszer indul malév repülőgéppel. az új járaton 14-es gép viszi az utasokat, amely leszállás nélkül, három és fél óra alatt teszi meg az utat.

- az idén a magyar légiforgalmi társaság több mint ötven alkalommal indított róma felé különjáratot, több mint ezer ibusz-utast szállított, továbbá sportolókat az olimpiára. érkezett nekünk tehát az idő, hogy megteremtjük a menetrendszerű légi közlekedést az olasz és a magyar főváros között. bizonyosra vesszük, hogy az új légijárat nagy lehetőségeket nyújt az olasz és a magyar turista- és idegenforgalom fejlesztésében. sikerül elérni, hogy újabb összeköttetésünk legyen a tengeren túli légi járatokkal, s ez egyben azt is jelenti, hogy a ferihegyi repülőtér még inkább közép-európa igen fontos légi-kikötőjévé válik - hangzott a nyilatkozat. /mti/

..

11.50.

12.15/ea

mti belföldi hírek

25. kiadás

1960. november 23.

14 óra 40 perc

bb 34. engedélyezték a sültgesztenye és a pattogatott kukorica utcai árusítását

i n.j./j szb ká

1960. november 23.

a nagyvásártelre szerda reggel 68 vagon és 43 tehergépkocsis áru érkezett. a vagonszállítványok így oszlottak meg: 22 vagon burgonya, 3 vagon vöröshagyma, 12 vagon fejeskáposzta, 5 vagon kelkáposzta, 2 vagon gyökérszőlő, 1 vagon sargarépa, 3 vagon vegyes zöldség, 1 vagon karfiol, 2 vagon sötét, 1 vagon zöldborsó, 1 vagon piroskáposzta, 8 vagon alma és 7 vagon vágottbaromfi.

a kerületi tanácsok kereskedelmi osztályai engedélyezték a sültgesztenye és a pattogatott kukorica utcai árusítását, sülttököt viszont csak a csarnokokban és a piacokon lehet árusítani.

az élelmiszerüzletekben megjelent a hazai pörkölt földimogyoró, ára kilónként 40 forint, a tisztított karfiol új ára kilónként 1.70-2.20 forint. /mti/

11.50.

bb 35. az olasz olaj- és vegyipar vezetői magyarországon

t sz/gg szb ki

1960. november 23.

szerdán külön repülőgéppel több szakértő kíséretében róma felé budapestre érkezett enrico mattei olasz parlamenti képviselő, az ente nazionale idrocarburi elnöke. vele együtt budapestre látogatott girotti raffele, az eni vezérigazgatóhelyettese és a delegáció tagjai még faleschini luigi professzor az elnök közgazdasági tanácsadója, gerla luigi és raffo dario igazgató.

az olasz olaj- és vegyipar vezető szakemberei a magyar kereskedelmi kamara vendégeként három napot töltenek el magyarországon. enrico mattei, az mti munkatársának elmondotta: első alkalommal látogatunk el budapestre, hogy megbeszéléseket folytassunk a magyar gazdasági élet vezetőivel. utunk az első lépés ahhoz, hogy a jövőben kiépítsük kapcsolatainkat.

a vendégeket a ferihegyi repülőtérén kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke üdvözölte, ott volt külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa, köztük dr. salusinszky istván, a római magyar külkereskedelmi kirendeltség vezetője. a vendégek fogadásánál megjelentek a budapesti olasz követség képviselői, gróf fabrizio franco, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, alfredo gavino kereskedelmi attasé. /mti/

13.40.

13.30/ea

26. kiadás

1960. november 23. 14 óra 30 perc

bb 36. időjárásjelentés

tm szb 1960. november 23.

a meteorológiai intézet jelentései november 23-án, szerdán 13 órákor:

többfelé eső

európa területének legnagyobb részén felhős, csapadékos az időjárás. derültebb, szárazabb idő csak lengyelországban, a kárpát-mecsekben, a balkán keleti felén és az ural hegység környékén uralkodik. a szovjetunióban tovább gyengült a hideg, mínusz 10 fok alatti hőmérsékleti csúcserték már csak az ural hegység északi vidékén, aránylag kis területen fordult elő. hazánkban kedden változóan felhős, párás, a reggeli és délelőtti órákban helyenként ködös volt az idő. eső sehol sem esett. a hótakaró vastagsága kékestetőn 10, a galyatetőn 7 centiméterre csökkent. a nap az északkeleti megyékben egy óránál rövidebb ideig, máshol általában 2-5, a balaton környékén és szombathely vidékén 6 órán át sütött. a hőmérséklet napközben az ország délnyugati felében 12-16, máshol általában 7-11, az északi, északkeleti határ közelében helyenként csak 5-6 fokig emelkedett.

ma hajnalban keleten mínusz 2, plusz 2, nyugaton plusz 2-7 fokig hűlt le a levegő.

budapesten kedden a hőmérséklet napi közepértéke 5,9 fok volt, a sok évi átlagnál 2,5 fokkal magasabb.

ma 12 órákor budapesten a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, alig változik.

várható időjárás esütörtök estig: felhős, párás, reggel és délelőtt többfelé ködös idő. többhelyen, főként az ország délnyugati felében eső, mérsékelt keleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1-4 fok között. többfelé gyenge talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 7-11 fok között.

a duna vizállása ma reggel budapestnél: 242 centiméter. /mti/

13.50.

B.35 /HK

N

27. kiadás

1960. november 23.

óra 14.50 perc

bb 37. megkezdődött a magyar belgyógyászok négynapos kongresszusa

tms hné szb sr 1960. november 23.

szerdán a magyar tudományos akadémián négynapos belgyógyász-kongresszus kezdődött, többszáz magyar és felszáznál több külföldi belgyógyász részvételével. a megnyitó ülésen megjelent dr. doleschall frigyos, egészségügyi miniszter és dr. rusznyak istván, a magyar tudományos akadémia elnöke is.

gömöri pat. akadémiai levelező tag, a 2. számú belgyógyászati klinika igazgatója, a kongresszus elnöke, megnyitójában rámutatott, hogy a magyar belgyógyászok idei kongresszusának témája a vesemegbetegedések kérdése. a közelmúltban lezajlott 1. nemzetközi kongresszus után most rendeznek hazánkban első ízben vesebajokkal foglalkozó kongresszust. megállapítható, hogy a vesekutatások nemzetközi szinten előretörték. hazánkban koranyi sándor és tanítványainak munkája nyomán a századforduló óta egyre intenzívvé váltak a vesekutatások, amelyekben együttműködnek az elméleti kutatók, a belgyógyászok, urológusok, sebészek és az orvostudomány számos más ágának képviselői. a mai idők kutatásai olyan mérési módszereket teremtettek meg, amelyekkel a veseműködést élő emberen vagy autalon részleteire bontva tudjuk tanulmányozni. az elvi megállapításokon kívül sok érdekes gyakorlati kérdés is felmerült. olyan új kórképek váltak ismertekké, mint a lappangó fertőzéses eredetű vesegyulladások, a bulgáriában és jugoszláviában a közelmúltban felismert idült vesegyulladások, a veseelégtelenség kezelésében ma már igen nagy jelentőségű a művese alkalmazása. minderről nemem van arra, hogy a vese patológiájának számos eddig reménytelennek látszó kérdését is meg tudja oldani az orvostudomány.

a délelőtti program központi kérdése a veseeredetű magasvérnyomás volt. erről h. sarre professzor, a freiburgi egyetem klinikájának igazgatója tartott bevezető előadást, amelyben ismertette a tudomány mai álláspontját a betegség keltkezéséről és természetéről. dr. szabó zoltán, a 2. számú belklinika adjunktusa, érdekes előadásban ismertette, hogy a magasvérnyomás kezelésére alkalmazott gyógyszerek hogyan fejtik ki hatásukat. ez a hatás a szervezet több részében megy végbe és komplex módon csökkenti a vérnyomást. h. j. holtmeier, freiburgi professzor a vesemegbetegedések diétás kezeléséről szólva új szempontokra hívta fel a figyelmet a sószegény diétával kapcsolatban. /folyt.köv./

14.05

13.40 /HK

28. kiadás

1960. november 23.

óra 15 perc 05

bb 37. /megkezdődött a magyar... 1. folyt./.- szb

délelőtt még több előadás hangzott el, amelyekben vendégek és magyar belgyógyászok beszámoltak klinikai megfigyeléseikről, a különböző vizsgálati módszerekkel végzett kutatásaikról. szóba került az egyes kezelési módok eredményeinek statisztikai értékelése is.

a kongresszus résztvevői a szünetben nagy tetszéssel tekintették meg a tanácskozó terem előtt elhelyezett gyógyszer-kiallítását, amelyben a magyar gyógyszeripar mutatta be legkorszerűbb termékeit, valamint az akadémiai könyvesbolt által rendezett könyvkiallítást, amelyre 22 külföldi kiadó küldte el az orvosi szakirodalom java termését.
/folyt.köv./

bb 39. rendőri hír

tm-lm sr

1960. november 23.

a budapesti rendőrfőkapitányság, bölcsvölgyi zoltán római katolikus regnumos pap, budapesti lakos ellen - előzetes letartóztatásba-helyezésével eljárást indított, természetelleni fajtalanság büntette miatt. /mti/

bb 40. nevadójukra emlékeztek a 14. kerületi radnóti gimnázium diákjai

t vt/sze szb sr

1960. november 23.

ünnepségre gyűltek össze szerda a 14. kerületi radnóti miklós általános gimnázium tanulói. az az alkalom évről-évre azt a célt szolgálja, hogy az iskola új növendékei, az 1. osztályosok megismerkedhessenek a nevadó életével, munkásságával egy-egy költői alkotásával, az építők rózsá ferenc művelődési házában rendezett ünnepségen a többszáz diákon kívül résztvettek a gimnázium tanárai is.

bocski andor, a színháztudományi intézet munkatársa méltatta ünnepi beszédében radnóti miklós életútját, világirodalmi jelentőségű költői működését, meg nem alkuvó, bátor, példamutató kiállását a fasiszmus ellen.

a gimnázium növendékei radnóti versekből, énekvari és zeneszámokból összeállított műsort adtak. /mti/

14-15.

29. kiadás

1960. november 23.

16 óra 50perc

bb 38. megfeszített munkával vezetik el a vizet, mentik ki a termést a vízből és a sárból a baranyai szövetkezeti gazdák

vid so/j-lm so

1960. november 23.

november három hetében több mint 130 milliméter csapadék hullott le a mecsek vidékére. a felhőszakadásnak beillő vasárnapi esőzés után az amugyis túltelített baranyai patakok közül több kilépett a medréből. a felmérések szerint mintegy 1900 hold szántó - ebből 280 holdon van még kint a termény - és csaknem 4000 hold rét, legelő került víz alá a megyében. különösen nagy területet borított el a víz a dráva menti alacsonyfekvésű síkságon, ahol kiöntött a bükkösd, a körösönye és az okor-patak. ezen a területen van a megye két termelőszövetkezeti járása, és így a belvizek ellen első-sorban a szövetkezeti gazdák vették fel a harcot. a víz elvezetésének munkálatait a déldanántuli vízügyi igazgatóság mérnökei és technikusai irányítják. szerdái a sellyei járásban víz alá került másfélezer hold föld 90 százalékáról és a szigetvári járásban elöntött 2000 hold háromnegyed részéről sikerült levezetni a vizet.

a délbaranyai szövetkezeti gazdák hősie munkával mentik ki a terményt a vízzel és sárral borított földokról. az okorágic hajtának be a kocsik, és hordják ki a már korábban felszedett termést eddig 400 mzása cukorrépa mentettek ki ily módon, és a munka szakadatlanul folyik. legtöbbit a sumonyi petőfi tisz szenvedett a víztől, a közeli bükkösd-patak átszakította a töltést és nagy területeket öntött el. egyes táblák 70-80 centiméter magas víz alá kerültek. a petőfi tisz tagjai hetfő óta szinte pihenő nélkül dolgoznak a víz elvezetésén és a termények megmentésén. ahhoz például, hogy a sok veszélyességgel földbetett vetéseikről lefolyjon a víz, egy méter mély árkot kellett ásniok. cukorrépa-juk részben víz alatt van, részben nagy sárban fekszik. a szövetkezeti gazdák most lantálpas traktorral szedik össze a földről a cukorrépa, az elvontatja pótkocsikat a kövesutig, ahonnan aztán gumikerékes traktorok szállítják a terményt a vasútállomásra. /mti/

14.55.

okorvölgye tisz cukorrépa tábláira például deszkáig érő vízben

15-16

N

1960. november 23. 16 óra 55 perc

42. mind több asszony munkáját könnyíti a házivarrónői, a „hozzuk-visszük,, javítószolgálat

sz/sg szb ki 1960. november 23.

az általános ruházati szövetkezet, amelynek mind a kétszáz... minden tevékenységével a háziasszonyok, a dolgozó nők munkájának könnyítését szolgálja, házivarrónő, és „hozzuk-visszük,, javító szolgálatot vezetett be, az állami kereskedelmi üzleteiben pedig 34 helyen szemfelszedő részleget szerveztetett a ktsz. szolgáltatásait ugyan mind többen veszik igénybe, de sokan még nem ismerik eléggé. ezért a szövetkezet vezetői szerdán a tájékoztatón mondták el, milyen szolgáltatásaikkal segítik a háziasszonyokat, telefonhívásra például házhoz mennek a javítószolgálatért és ugyancsak telefonkérésre elmennek a házivarrónők, akik az idén 622 alkalommal vettek igénybe. most huszonnyolc házivarrónő dolgozik, de ha szükséges, még többen látják el ezt a feladatot. a házivarrónőket, először műhelyben foglalkoztatják, hogy meggyőződjenek tudásukról és tanfolyamokon gondoskodnak továbbképzésükért is. nem ritka, hogy divatos alkalmi öltözékek, meg estélyi ruhák varrását is rábizzák az ismert és már név szerint hívott házivarrónőre.

mind népszerűbb a piros-zsákos szolgálat, így nevezik azokat, akik a zsákokkal házhoz mennek, elviszik a javítanivaló ruhákat a megadott időpontban hazaszállítják. a „hozzuk-visszük,, javítószolgálatot az üzemekbe, hivatalokba is kiterjesztették, elmennek a munkahelyekre is a ruhákért, mert azt tapasztalják, hogy ez könnyebb a dolgozó asszonyoknak.

a szövetkezet a jövő évben az 1. és 13. kerületben szándékozik nyitni olyan fiókot, ahol kizárólag javításokkal foglalkoznak. kerületi tanácsokat, hogy az új lakótelepeken is adjanak helyet mérlegelő szabóságok, szemfelszedő részlegek nyitására. szívesen nyitnának újabb javítóműhelyeket üzemekben, áruházakban is, ha helyet kapnának jelenleg a corvinban, az újpesti-, a verseny- és a kőbányai áruházakban, valamint két ruházati boltban működik a szövetkezet olyan részlege, ahol a vásárlónak kiszabják a ruhát és esetleg is próbálják, ugyanakkor divattanácsokkal is ellátják a vevőket.

1960. november 23. 16 óra 15 perc

41. helyreállítják a magyar tudományos akadémia épületének sérült homlokzati díszait - megkezdődött az állványozás és a kőidomok faragása

sz/sz szb ki 1960. november 23.

csaknem száz éves a magyar tudományos akadémia épülete. a palotás homlokzati oldalain az időjárás viszontagsága miatt most már máladóznak a sóskuti puha mészkő-idomok és több helyen háborús sérülések is csúfítják a falat. az akadémia megbízásából most a kőfaragó- és szobrászipari vállalat dolgozói helyreállítják az épület homlokzatát, az akadémia utcai oldalán a napokban megkezdődött az állványozás és a kőfaragó vállalat fehérvári uti telepén hozzáfogtak a kőidomok elkészítéséhez is, új köveket faragnak a kapubejárat, az erkélyek, az ablakkeretek és a főpárkány sérült díszének helyébe. a javítást megnehezíti, hogy nemcsak a burkolati kőidomokat, hanem több helyen a tetérvisselő falszerkezeti köveket is ki kell cserélni, ami nagy óvatosságot követel az építőktől. a vállalat dolgozói úgy tervezik, hogy a jövő évben beféjezik a mintegy 900.000 forintos helyreállítási munkát. /mti/

15.10

43. új vasuti hid a hernádon

sz/te szb -cz 1960. november 23.

a miskolci iparvidéket a bodrogköz-hernádvölgy, valamint tokaj-hegyfalva mezőgazdasági vidékét összekötő szerencsi vasutvonal hernádnémeti-tiszaluc közötti szakaszán, a hernád folyó hidját 1944-ben a háborús események során felrobbantották. azóta ideiglenes fahídon bonyolították le a forgalmat.

a máv miskolci igazgatósága tavaly kezdte meg a vasuti hid átépítését. a Ganz-MÁVAG vagon- és gépgyár szerelői most elkészültek a munkával. az egyik vágány már 12 millió forintos költséggel épült új, vasszerkezetű hídon halad át.

az új vasuti hidat most átadták rendelkezésnek, s szerda óta már közlekednek rajta a vonatok. a másik vágány pár hídrésze 1961-ben készül el. a környező községek lakóinak kérésére a hidat gyalogjáróval is ellátják. /mti/

15,40

bb 42. mind több asszony munkáját könnyíti a háziarrónői, és a „hozzuk-visszük,, javítószolgálat

i sz/gg szb ki

1960. november 23.

az általános ruházati szövetkezet, amelynek mind a kétszáz tagja nő, minden tevékenységével a háziasszonyok, a dolgozó nők munkájának könnyítését szolgálja. háziarrónői, és „hozzuk-visszük,, javító szolgálatot vezetett be, az állami kereskedelmi üzleteiben pedig 34 helyen szemfelszedő részleget szervezett a ktsz. szolgáltatásait ugyan mind többen veszik igénybe, de sokan meg nem ismerik eléggé. ezért a szövetkezet vezetői szerdán sajtótájékoztatón mondták el, milyen szolgáltatásaikkal segítik a háziasszonyokat. telefonhívásra például házhoz mennek a javításokért és ugyancsak telefonkérésre elmennek a háziarrónők, akiket az idén 622 alkalommal vettek igénybe. most huszonnyolc háziarrónő dolgozik, de ha szükséges, még többen látják el ezt a feladatot. a háziarrónőket, először műhelyben foglalkoztatják, hogy meggyőződjenek tudásukról és tanfolyamokon gondoskodnak továbbképzésükről is. nem ritka, hogy divatos alkalmi öltözékek, meg estelyi ruhák varrását is rábizzák az ismert és már név szerint hívott háziarrónőre.

mind népszerűbb a piros-zsákos szolgálat, így nevezik azokat, akik a zsákokkal házhoz mennek, elviszik a javítanivaló ruhákat és megadott időpontban hazaszállítják. a „hozzuk-visszük,, javító szolgálatot az üzemekbe, hivatalokba is kiterjesztették, elmennek a munkahelyekre is a ruhákért, mert azt tapasztalják, hogy ez így könnyebb a dolgozó asszonyoknak.

a szövetkezet a jövő évben az 1. és 13. kerületben szándékozik nyitni olyan fiókot, ahol kizárólag javításokkal foglalkoznak. kerestek a tanácsokat, hogy az új lakótelepeken is adjanak helyet mértekszabóságok, szemfelszedő részlegek nyitására. szívesen nyitnak újabb javítóműhelyeket üzemekben, áruházakban is, ha helyet kapnak. jelenleg a corvinban, az újpesti-, a verseny- és a kőbányai áruházakban, valamint két ruházati boltban működik a szövetkezetnek olyan részlege, ahol a vásárlónak kiszabják a ruhát és esetleg meg is próbálják, ugyanakkor divattanácsokkal is ellátják a vevőket. /mti/

bb 41. helyreállítják a magyar tudományos akadémia épületének sérült homlokzati díszzeit - megkezdődött az állványozás és a kőidomok faragása

i sb/szo szb ki

1960. november 23.

csaknem száz éves a magyar tudományos akadémia épülete. a palota homlokzati oldalain az időjárás viszontagsága miatt most már máladoznak a sóskuti puha mészkő-idomok és több helyen háborús sérülések is csufítják a falat. az akadémia megbízásából most a kőfaragó- és szobrászipari vállalat dolgozó helyreállítják az épület homlokzatát. az akadémia utcai oldalán a napokban megkezdődött az állványozás és a kőfaragó vállalat fehér úti telepén hozzáfogtak a kőidomok elkészítéséhez is. új kővet faragnak a kapubejárat, az erkélyek, az ablakkeretek és a főpárkány sérült díszének helyébe. a javítást megnehezíti, hogy nemcsak a burkolati kőidomokat, hanem több helyen a teherviselő falszerkezeti kőeket is ki kell cserélni, ami nagy óvatosságot követel az építőktől. a vállalat dolgozói úgy tervezik, hogy a jövő évben befejezik a mintegy 900.000 forintos helyreállítási munkát. /mti/

15.10

bb 43. új vasuti hid a hernádon

vid szf/te szb -oz

1960. november 23.

a miskolci iparvidéket a bodrogköz-hernádvölgy, valamint tokaj-hegyalja mezőgazdasági vidékét összekötő szerencsi vasútvonal hernádnémeti-tiszaluc közötti szakaszán, a hernád folyó hidját 1944-ben a háborús események során felrobbantották. azóta ideiglenes fahídon bonyolították le a forgalmat.

a máv miskolci igazgatósága tavaly kezdte meg a vasuti hid átépítését. a Ganz-Mávag vagon- és gépgyár szerelői most elkészültek a munkával. az egyik vágány már 12 millió forintos költséggel épült új, vasszerkezetű hídon halad át.

az új vasuti hidat most átadták rendelkezésének, s szerda óta már közlekednek rajta a vonatok. a másik vágány pár hidrésze 1961-ben készül el. a környező községek lakóinak kérésére a hidat gyalogjáróval is ellátják. /mti/

15.40

32. kiadás 1960. november 23. óra 16 perc 40

bb. 44. kiállítás szombathelyen a tíz éves vasutas társadalombiztosítás eredményeiről

vid szf/te/gy 1960. november 23.

a szombathelyi MÁV igazgatóság, a vasutas szakszervezet szombathelyi területi bizottsága és a járóműjavító vállalat „tíz éves a vasutas társadalombiztosítás”, címmel kiállítást rendezett szombathelyen. A kiállítás - amely a vasutas társadalombiztosítás múltját és a tíz évi hatalmas fejlődést mutatja be - szerdán délután, nagyszámu érdeklődő jelenlétében, a járóműjavító vállalat művelődési otthonában ünnepélyesen nyitották meg.

/mti/

bb. 45. aktiva-ülés a bács megyei falvakban végzendő kulturális munkáról

vid fm/ke/gy/fm 1960. november 23.

az MSZMP bács megyei bizottsága és a megyei tanács művelődési osztálya szerdán aktivaülést rendezett Kecskeméten, ahol megvitatották a falvakban végzendő kulturális munkát.

Körösi József, a megyei pártbizottság agit. prop. osztálya vezetőjének megnyitóját követően Madarász László, a megyei tanács elnökhelyettese ismertette a megye gazdasági és kulturális életét. Hangsúlyozta, hogy a szocialista mezőgazdaság fejlődésével párhuzamosan a falusi lakosság fokozott kulturálódására is szükség van. A falu legtávolabbi cső részén is meg kell teremteni a lehetőségeket a parasztság művelődéséhez. Ehhez minden szükséges feltétel biztosított van. Jelenleg már valamennyi termelőszövetkezetben van kulturafelölős. A megyében 111 művelődési ház, 140 filmszínház, s minden községben könyvtár áll a művelődés szolgálatában. A falusi könyvtáraknak jelenleg 14 000 állandó olvasójuk van. A megyében az idén több mint nyolcezeren iratkoztak be az általános és középiskolákba, s megkétszereződött a különböző szaktanfolyamok résztvevőinek a száma is. Majdnem minden háznál van rádió, s 1 600 falusi otthonban működik a televízió.

/mti/

y15,45

33. kiadás 1960. november 23. óra 16 perc 55

bb. 37. /belgyógyász kongresszus...2.folyt./-lm

délután a szervezet víz- és sóháztartásának zavarairól hangzott el több előadás. Kerpel-Frónius Ödön akadémiai levelező tag azokról a megfigyelésekről számolt be, amelyeket munkatársával a pécsi orvostudományi egyetem klinikáján a kálium-, illetve nátriumhiány által okozott vesemegbetegedésekre vonatkozóan végzett. Pauncz Lajos docens arról adott elő, hogy a vesegyulladások bizonyos formái hogyan hatnak a szervezet só- és vízháztartására.

A továbbiakban Lengyel, csehszlovák, bolgár és magyar előadók foglalkoztak a különböző gyógyszereknek a hatásával, elsősorban azzal, hogy a mesterségesen előállított mellékvesekéreg-hormonok hogyan befolyásolják a vese működését.

a kongresszust csütörtökön folytatják. /mti/

bb. 46. albán sajtótájékoztató a magyar sajtó házában

i bc/hné-lm sr 1960. november 23.

Albánia felszabadulásának közelgő 16. évfordulója alkalmából az albán népköztársaság budapesti nagykövetsége szerdán sajtótájékoztatót rendezett a magyar sajtó házában.

Kleanthi Gjini nagykövetségi másodtitkár az albán nép szocialista építőmunkájának eredményeiről, s a közel-múltban vitára bocsátott harmadik ötéves terv irányelv-tervezetéről tájékoztatta a sajtó képviselőit. /i/

bb. 47. arany- és ezüstkalászos gazdák találkozója Békéscsabán

vid so/j/gy/so 1960. november 23.

A hazafias népfront békés megyei bizottsága szerdán Békéscsabán az iparosok székházában arany- és ezüstkalászos gazdák részére találkozót rendezett, amelyre a megye minden részéből százötvenen érkeztek. A jelentevők - többségben termelőszövetkezeti gazdák - nagy érdeklődéssel hallgatták meg Szatmári Nagy Imrénék, a hazafias népfront országos tanácsa titkáranak előadását.

/mti/
16,00

bb 48. a veszprém megyei tanácsülésen megvitatták a megye jövő évi költségvetési tervjavaslatát

vid fm/ke vm sr

1960. november 23.

a veszprém megyei tanács szerdai ülésén megvitatták a megye jövő évi költségvetési tervjavaslatát, ott volt az ülésen pap jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei partbizottság első titkára és a megye több országgyűlési képviselője. veszprém megye 1961 évi összesített költségvetési tervjavaslatát magori istván, a megyei tanács pénzügyi osztályának vezetője ismertette. elmondotta, hogy a megyei tanács jövő évi költségvetésének kiadási előirányzata szerint 441.217.000 forintot költenek a tanácshoz tartozó gazdálkodó szervek, intézmények fenntartására és fejlesztésére, a legfontosabb feladatok megoldására, a tanács költségvetésében a jövő évben a legnagyobb összeget: több mint 167 millió forintot kulturális célokra költenek. hasonlóan nagy gondot fordítanak a szociális és egészségügyi ellátottság további fejlesztésére, amelyre 1961-ben több mint 116 millió forintot irányoztak elő. a tervek szerint számottevően növelik az óvodai férőhelyek számát és fejlesztik az iskolai hálózatot, a kórházak felújítási költségeire csaknem három millió forintot fordítanak, ezenkívül nagyobb összegeket költenek utak, hidak felújítására, vízgazdálkodásra, a lakóházak karbantartására.

a megyei tanácsülésen ezután közérdekű bejelentések és interpellációk hangzottak el./mti/

1700

sejt

bb 49. a műanyagok felhasználásával forradalmi változásokat lehet elérni a csomagolástechnikában, sokmillió forintos károkat lehet elhárítani - ankét a legjobb csomagolási módszerekről

t hbj/tm vm vg

1960. november 23.

rengeteg ipari áru, mezőgazdasági termék megy tönkre a szállításnál a rossz csomagolás miatt, s éppen ezért a szakemberek mind többet és többet foglalkoznak a csomagolástechnikával. erről a kérdésről szerdán délután a közlekedéstudományi egyesület rendezésében a tárcák szállítási vezetői és a szállítási vállalatok szakemberei tartottak ankétot és vizsgálták meg a feladatokat. a tanácskozáson szendrő lajos, a csomagolástechnikai intézet munkatársa a „közúti szállítás és csomagolás”, címmel tartott előadást. kifejtette, hogy nagyon sok ügyrevezett hagyományos csomagolóanyag - fa, papír, stb. - elavult. angliába például faladákban vittünk tojást, a láda faanyaga azonban nedves volt és ez a nedvesség károsan hatott a tojás minőségére: csak alacsonyabb áron vették át. vagy: a fényezett, politurozott butorok belföldi szállításánál a csomagolópapír szinte káros. a szállítómunkások ugyanis, - mondván, hogy csomagolva van a butor - gondatlanul kezelik, nem számolnak azzal, hogy a papír nem véd ütődésektől és különféle rozkdásoktól. a csomagolásnál tehát messzemenőkéig figyelembe kell venni az utviszonyokat, a teherkocsik rugózását és nagyon sok egyéb tényezőt. az áruk biztonságosabb szállítása egyébként nemcsak a helyes csomagolást követeli meg, hanem a gondos rakodást is. ez pedig gépesítés nélkül aligha érhető el. nagyon helyes volna az is, ha szakképzett rakodómunkásokat foglalkoztatnának a vállalatok, s ha ezt a munkát képesítéshez kötnék.

paulovits istván, a budapesti szállítmányozási vállalat vegyész mérnöke „korszerű csomagolási módok a szállítmányozásban”, című előadásában rámutatott, hogy a műanyagok felhasználása forradalmi változásokat hozhat a csomagolástechnikában. például: régebben a gépeket erősen zsírozva küldték utnak, s még így is igen gyakoriak voltak a korrodálások, rozsdásodások. ma már légmentesen záródó műanyagzsákokban továbbíthatók a legnagyobb gépek is, teljesen ki lehet küszöbölni a korrodálást. a műanyagburkolatok védenek a külső nedvességtől, most már sikerül előállítani műanyag burkolat felhasználásával ritkított légtérrel és a műanyag légpárná is igen nagy segítséget nyújt a rozkdítás- okozta károk megszüntetésénél.

/folyt.köv./

N

36. kiadás

1960. november 23. 17 óra 55 perc

/bb 49. a műanyagok felhasználásával....1.folyt./vm

a rugatmasságot eddig faforgáccsal, különböző papir tömőanyagokkal igyekeztek biztosítani. ennél sokkal jobb a légpárna. új csomagolóanyag a habosított karbamid, amely nagy tavlatokat nyit a korszerű csomagolótechnikában. bizonyos, hogy a műanyagok felhasználásával sokmillió forintos károkat lehet elhárítani. elengedhetetlenül szükséges azonban, hogy a vállalatoknál a csomagolás ügyével szakemberek, a műanyagiparban jártas munkások foglalkozzanak. az ankét szorgalmazta: az eddiginél szélesebb körben ismertessék meg és alkalmazzák a korszerű csomagolótechnikát./mti/

bb 50. az első félévben bevezetett 4600 ujitás 48 millió forint megtakarítást jelent a textiliparban - országos ujitó-tanácskozás a textilipari szakszervezetben

t sz/sze vm ki

1960. november 23.

Szerdán délután a textilipari dolgozók szakszervezetében több mint kétszáz ujitó részvételével országos textilipari ujitási tanácskozást tartottak. a megbeszélésen vég László könnyűipari miniszterhelyettes számolt be a textiliparban is nagy eredményeket hozó ujitási mozgalom fejlődéséről, az ujitók további feladatairól.

a miniszterhelyettes elmondotta: a kiváló ujitók, feltalálók tevékenysége is hozzájárult ahhoz, hogy a könnyűipar e hónap közepén teljesíthette hároméves tervét és termelése 1957-hez viszonyítva 38 százalékkal emelkedett. meg kell mondanunk azt is, hogy ugyanakkor a termelékenység ilyen arányú fejlődésével nem dicsekedhetünk.

- az ujitó-mozgalom mindinkább a termelés szerves részévé válik és eredményei egyre jelentősebbek. a textiliparban a múlt év első felében például 3.665 ujitást vezettek be, ez év hasonló időszakában pedig 25 százalékkal többet, 4.600-at. az utóalkutalt gazdasági eredmény tavaly 19 millió forint volt, most pedig annak két és félszerese, mintegy 48 millió forint. jó munkájukért a textilipar dolgozói közül 174-en részesültek kiváló ujitó kitüntetésben, 12-en arany, 53-an ezüst, 109-en pedig a bronz-fokozatot kapták. számos ujitó kormánykitüntetés, vagy a könnyűipar kiváló dolgozója megtisztelő cím birtokosa.

- a könnyűipari miniszterium kollégiuma megvizsgálta az ujitó-mozgalom helyzetét és azt tapasztalta, hogy bár korábban több alkalommal is felhívta a figyelmet erre a hiányosságra, a tapasztalatcserék még mindig elég ritkák. szívesebben alkalmazzák a saját üzemek ujitóinak javaslatait, de sokszor még azokat sem mindig hasznosítják idejében és széleskörben.

/folyt.köv./

17, 10

37. kiadás

1960. november 23. 10 óra 05 perc

/bb 50. az első félévben...1.folyt./vm

jó példának említhetjük viszont a győri lenszövő gyárat, ahol az év első felében elfogadott 155 ujitásból 149-et már meg is valósítottak.

- mivel a textiliparban aránylag elég sok a még be nem vezetett vagy már kikísérletezett, de tapasztalatcserére még nem bocsátott javaslat, a minisztérium kötelezte a vállalatokat, hogy vizsgálják meg 1957 január 1-ig visszamenően az ujitási naplókat és az elkallódott ujitások alkalmazását szervezzék meg. az iparigazgatóságok összefoglalják az iparban tapasztalatcserére alkalmas javaslatokat és megvalósításukat rendszeresen ellenőrzik majd.

a miniszterhelyettes szólt az ujitók megbecsüléséről, majd megkezdődött az ankét vitája. a felszólalók körében az volt az általános vélemény, hogy a textiliparban különösen a nagyobb szak tudást, hosszabb kísérleteket igénylő gépátalakításokra, korszerűsítésekre van szükség és az ujitók erre fordítsák főfigyelmüket.

az ankéton vég László könnyűipari miniszterhelyettes hat dolgozónak a könnyűipar kiváló ujitója jelvényt és harmincnégynek kiváló ujitó-kitüntetést nyújtott át./mti/

bb. 51. márki sándor történettudós emlékművének leleplezése kétegyháza

vid fm/ke/gy/fm

1960. november 23.

szerdán muzeumi napot rendeztek kétegyháza a tanácsháza előtti parkban leleplezték márki sándor történettudós és tankönyvíró - a község szülőtte emlékművét. dr. banner jános, a történettudományok doktora, a budapesti eötvös loránd tudományegyetem tanára emlékezett meg a viharsarok egykori kiváló történetírójáról, akinek figyelme először fordult a népmozgalmakra és elsőként írta meg a péro-féle parasztfelkelést, valamint a hóra-féle felkelés magyarországi vonatkozásait.

az emlékmű leleplezése után zöldi lászló, a községi tanács vb. elnöke megnyitotta a muzeumi napot, majd szilágyi péter, a magyarországi románok demokratikus szövetségének főtitkára a községi tanácsházán megnyitotta a márki sándor műveit, kéziratait bemutató emlékkiállítás. este a művelődési otthonban dr. tibori jános történész a békés megyei parasztmozgalmakról tartott előadást.

/mti/
17, 18

1725

Lept

mti belső hírek

38. kiadás 1960. november 23. óra 21 perc

bb 52. megérkezett az új román nagykövet

hmé vm sr 1960. november 23.

corneliu manescu rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, a román népköztársaság új magyarországi nagykövete, megérkezett budapestre. a nagykövet fogadtatására a pályaudvaron megjelent kovács józsef, a külügyminisztérium protokoll-osztályának helyettes vezetője. jelen volt vasile gliga nagykövetségi első titkár, a román nagykövetség ideiglenes ügyvivője és a nagykövetség több munkatársa, valamint a budapesti diplomáciai testület számos vezetője és tagja. /mti/

bb 53. időjárásjelentés

tr vm mi 1960. november 23.

a meteorológiai intézet jelenti 1960. november 23-án este:

többfelé eső

várható időjárás csütörtök estig: felhős, párás, záporos és délelőtt többfelé ködös idő. többhelyen főként az ország délnyugati felében eső. mérsékelt keleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 7-11 fok között. /mti/

bb 54. az országgyűlés elnöke fogadta a görög parlamenti képviselő-csoportot

t bc/tm vm sr 1960. november 23.

a magyarországon tartózkodó görög parlamenti képviselő-csoport szerdán délelőtt a hősök terein megkoszorúzta a magyar hősi emlékművet.

a görög parlamenti képviselőcsoport ezt követően tisztelgő látogatást tett római sándornál, az országgyűlés elnökénél.

este vass istvánné, az országgyűlés alelnöke vacsorát adott a görög képviselők tisztelőire a városligeti gundel étteremben. /mti/

20,20

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 350-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1. kiadás 1960. november 24. 6 óra - perc

bb. 1. új versenyformát alakítanak ki az igazgatói elismerő levelek - növelni a termelékenységet és a termelést, fokozza a takarékoskosságot, javítja a minőséget a „százak versenye”, a ruggyantaárugyárban

i szf/gk/gy/vg

1960. november 24.

a ruggyantaárugyárban, ahol már több életrevaló versenyforma született - így legutóbb az azóta széles körben terjedő törzsgárdamozgalom - most újabb figyelemreméltó versenyzési módot alakítanak ki.

szeptember óta somogyi pál igazgató minden harmad végén elismerő levelet küld a gyár száz dolgozójának, aki a tíz nap alatt üzemenként a legkimagaslóbb eredményt érte el a termelékenység, a termelés növelésében, a takarékoskosságot, a minőség javításában és egyéb versenypontokban. az a száz dolgozó, aki az év végén a legtöbb elismerő levelet felmutatja, nyereségrészesedésén kívül a részesedés 40 százalékának megfelelő külön jutalmat kap.

nemes vetélkedés kezdődött az igazgatói levelek „gyűjtéséért”, „majdnem tíz harmad felt már el a verseny kezdetét óta, s számos üzemrész sok levéllel díszkedhetik. a pneuköpeny-osztályra körülbelül száz, a kerékpárköpeny-osztályra csaknem ugyanennyi levél érkezett, de más osztályokra is kisebb-nagyobb levélkötegekkel kopogtatott be több ízben a „postás”, „kevés az olyan üzemrész, ahol könnyen meg lehet olvasni a levelek számát. ilyen például a gumifonal-, a laticel- és a szállítási osztály. vannak dolgozók, akik már hét-nyolc levéllel büszkélkedhetnek. a verseny az évi terv teljesítéséért észrevehetőleg megélné, a teljesítmények dekádról-dekádra javulnak, hiszen mindenki szeretne bekerülni a „levelesek”, s a közülük ki-kerülő legjobb száz közé, hogy az 1960. évi nyereségrészesedés kifizetésekor 40 százalékos különjutalomban is részesülhessen.

január elsejétől továbbfejlesztik a „százak versenyt”, hogy még több dolgozó váljék esélyessé. januártól negyedévenként is értékelik a versenyt.

/mti/

